

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Ziua de astăzi a uzinei...

de I. Popescu

...Și ziua de mâine a uzinelor

de arh. J. Monda

(pag. 5-a)

O întâmplare

în adâncurile mării

de Arkadi Sahnin

(pag. 6-7)

TINERETUL ȘI PACEA

Este oare nevoie de lux de argumente spre a demonstra relația indisolubilă care există între pacea lumii și educarea tinerelor generații într-un spirit de bunăvoință, de înțelegere și de respect între popoare? Evident nu! E de ajuns să ne amintim de tristele cohorte ale fascismului de diverse culori în preajma celui de-al doilea război mondial, spre a ne spune: — Nu, e un coșmar care nu trebuie să se mai repete! Băieții și fetele nu trebuie să fie nici candidați la moarte, nici viitori ucigași! Dar sentimentele generoase n-au putut fi o stavilă în calea fascismului și nu sînt nici astăzi îndestulătoare spre a opri mina asasină a imperialismului. Paceă trebuie cucerită pe toate planurile, promotorii unui nou masacru mondial trebuie zdrobiți în toate manifestările lor. Iar una din cele mai primejdioase acțiuni de pregătire psihologică a măcelului se desfășoară în țările capitaliste tocmai printre tineri. De aici și însemnătatea internațională a rezoluției propuse de delegația R. P. Romine la O.N.U. cu privire la promovarea ideilor păcii în rândurile tineretului. Căci educarea tinerelor generații în respectul drepturilor, valorilor culturale și vieții altor națiuni, în spiritul datoriei lor de a bara calea războiului este o garanție solidă a izbîndei străduințelor pe care le depun popoarele lumii spre a feri atît generația actuală cît și pe cele viitoare de grozăviile cataclismului atomic.

Dezbaterile purtate în jurul rezoluției, mai întîi în Comitetul nr. 3 și apoi în Adunarea Generală pot fi socotite cu bun temei, o mărturie a forței și vitalității ideilor de coexistență pașnică, a faptului că eforturile neobosite depuse în acest sens de țările socialiste și de toate statele iubitoare de pace pot da rezultate palpabile și în cadrul O.N.U. Marele număr de delegații care au sprijinit rezoluția prezentată de delegația noastră, împrejurarea că ea a fost adoptată cu unanimitate de votul aiestă că ea corespunde unei necesități reale, că este în spiritul vremii noastre. Nu uităm, desigur, poziția adoptată de reprezentanții S.U.A. și Angliei care prin atitudinea lor au arătat că guvernele lor nu doresc deocamdată să-și asume obligații precise în vederea înlăturării războiului rece și pentru instaurarea unui climat de destîndere internațională. Avînd de formă cuvinte bune față de rezoluția romînă, ei au încercat s-o dezbrace de caracterul ei operativ, de adoptarea unor hotărîri concrete. În fața primejdiei de a rămîne, însă, izolați, reprezentanții S.U.A. și Angliei n-au mai insistat asupra poziției lor.

În felul acesta, Adunarea Generală a O.N.U. a statuat unanim necesitatea elaborării unui document internațional care să proclame principiile călăuzitoare pentru acțiunea de educare a tineretului în spiritul păcii, colaborării internaționale și respectului între popoare și a recunoscut importanța dezvoltării unui număr de alte acțiuni internaționale privind tineretul.

Este, fără îndoială, un succes al tuturor celor ce vor să vadă Organizația Națiunilor Unite acționînd eficient în vederea promovării ideilor cuprinse în Carta O.N.U., al ideilor coexistenței pașnice. Este, în același timp, un succes al acțiunii fructuoase depuse în cursul actualei sesiuni de către delegația la O.N.U. a Republicii Populare Romine.

1 cal + 2 călăreji = un număr de senzație al ciroului sovietic, care a reușit de curînd mari succese la Paris și Berlin.

ANUL XVI

23 decembrie

1960

12 PAGINI

1 LEU

51

(823)

Mic intermezzo cu o mare balerină

Alla Osipenko nu e o necunoscută pentru publicul românesc. Dimpotrivă, aceasta o cunoaște atât din faima de stea a Teatrului Academic de Operă și Balet „S. M. Kirov” din Leningrad, cât și din turneul întreprins acum doi ani în țara noastră, cu care prilej a reperat un succes bine meritat în „Floarea de piatră” și „Lacul lebedelor”. De data asta am putut-o admira pe talentata balerină sovietică în „Lacul lebedelor”

Absolvind în 1950 școala de balet din Leningrad, în clasa celebrei profesoare Vaganova, Alla Osipenko a debutat abia în 1954, în rolul Mariei din „Fintina din Baccisarai”. Artistă de o subtilă sensibilitate, intuind cu finețe toate nuanțele interioare ale personajelor, ea s-a remarcat extrem de repede. O dovadă concludentă a aprecierii de care se bucură sînt titlurile de Artistă a poporului, de laureată a premiului „Pavlova”, ce i-a fost decernat la Paris și de laureată a Festivalului de mondial al tineretului și studenților la Moscova.

— In ce spectacole jucați la Leningrad, ce mai pregătiți dv. și în genere teatru? „Kirov”? — Am întreprins pe grațioasa balerină în pauza unei repetiții.

— In „Lacul lebedelor”, „Raymonda”, „Othello”, „Floarea de piatră”, „Taras Bulba”, „Baiedera” — în total în 13 balet. Vă mărturisesc că dintre toate rolurile cel mai drag, măi aproape de sufletul meu imi este rolul stăpînei muntelui de aramă din „Floarea de piatră”, la care am lucrat de altfel foarte mult: un an și jumătate. Acum pregătesc rolul lui Melmene Banu, sora mai mare din „Legenda dragostei” de Na-

zim Hikmet, care, după părerea mea, e un spectacol interesant. S-ar putea să fie subiectivă cînd fac această afirmație, dar îl consider izbutit.

Iar teatrul nostru are în pregătire, printre altele, „Mascarada” după Lermontov, „Misterul Buff”, după piesa lui Maiakovski și bineînțeles „Legenda dragostei”. Spectacole diferite prin tematica lor cît și prin maniera de prezentare.

— După cum am aflat din presa sovietică, ați făcut multe turnee în străinătate...

— „Da. Am vizitat Japonia, Egiptul, Libanul, Franța, Belgia, Iugoslavia, Austria și aproape toate țările de democrație populară. Pretutindeni am fost primiți cu căldură. Baletul sovietic se bucură de aprecieri entuziaste, publicul dovedindu-se de multe ori un bun cunoscător al artei dansului.

— Ce impresie v-a făcut România revăzută după doi ani și ceva?

— Țara dv. e de nerecunoscut, atîtea schimbări care-ți farmecă pur și simplu privirile. Cît despre public, e același public entuziast, plin de căldură, pe care l-am cunoscut în turneul trecut.

— Dar baletul românesc, cum îl apreciați?

— E într-un continuu progres. Printre tinerele talente care se afirmă acum am avut plăcerea să recunosc elevi ai școlii de balet din Leningrad ca Cora Benador, Magdalena Popa, Gabriela Ioniță sau Gelu Barbu cu care de altfel dansez în „Lacul lebedelor”.

Alla Osipenko
desen de Cick Damadian

„Duo vocal” cu Evghenia Miroșnicenko

Pe soprana de coloratură Evghenia Miroșnicenko, solistă a Teatrului de Operă și Balet din Kiev, Artistă a poporului a R.S.S. Ucrainene, am întîlnit-o la Athenée Palace, înainte de a pleca la repetiție. După aproape zece zile petrecute la Timișoara, unde a cîntat în Rigoletto, Traviata și Bărbierul din Sevilla, artista sovietică a interpretat pe scena bucureșteană rolurile Gildei și Rosinei din Rigoletto și respectiv Bărbierul din Sevilla.

— Ați putea să ne povestiți cîte ceva din activitatea dv. artistică?

— Trebuie să știți că doream din tot sufletul să devin balerină. Imi plăcea să și cînt dar niciodată nu m-am gîndit să ajung cîntăreață. M-am născut într-o familie de țărani din regiunea Harkov. Ați mama cît și tatăl meu iubeau muzica. Mama cînta într-un cor, iar tata cunoștea cîteva instrumente. La 11 ani m-am înscris la o școală de meserii a Rezervelor de muncă, unde am căpătat specialitatea de lăcătuș-montor. În același timp activam și într-un cerc de artiști amatori. Pot spune că rolul hotărîtor pentru cariera mea artistică l-a jucat aria Anton-oi de Ivan Susanin, pe care am învățat-o de la radio. Afîrmîndu-mă la un concurs de artiști amatori, am fost sfătuită să urmez Conservatorul. Bineînțeles că n-am fost de acord, dată fiind dorința mea arzătoare de a mă face balerină. În cele din urmă, însă, am cedat insistențelor celor din jur, mai ales că printre ei se afla și un profesor de valoare, și m-am înscris la Conservatorul din Kiev. Imediat după absolvire, în 1957, am fost angajată la Teatrul de Operă și Balet din localitate.

— Desigur că turneul în țara noastră nu e prima călătorie peste hotare.

— În 1958 am participat la concursul de la Toulouse, unde am luat premiul II. Tot atunci, Dan Iordăchescu a obținut premiul III. Turnee propriu zise am făcut în Cehoslovacia, China și de două ori, în Polonia.

— Vizitați pentru prima oară țara noastră. Ce impresie vă face?

— Mi-a plăcut extrem de mult Timișoara. E un oraș liniștit care-mi amintește de Kievul meu. Cît despre timișoreni pot să adaug că sînt extrem de atenți, de primitori. Deși în program erau prevăzute nu-

mai două spectacole, la insistențele lor am cîntat și în Traviata.

— Dar Bucureștiul?

— Bucureștiul... cum să vă spun, e o adevărată incintă.

— Proiecte de viitor?

— La Kiev cînt în Traviata, Boema, Bărbierul din Sevilla, Rigoletto și în cîteva opere naționale ucrainene: Milana și Arsenalul de Maiboroda, Eneida de Lisenko, Prima primăvară de Jukovski ș.a. Pregătesc acum Snegarocika de Rimski-Korsakov. La Timișoara mi s-a propus să cînt anul viitor în „Lucia de Lamermore”. Am acceptat bucuroasă invitația, așa că va trebui să pregătesc și acest rol.

Georgeta Băncilă

Poveste a oamenilor adevărați

Pe Boris Polevoi ficțiunea nu-l ademenește. Autorul „Povești unui om adevărat” dă chiar impresia că și atunci cînd ea îi solicită condeiul, o respinge pentru că viața o vede mai bogată și o simte vibrînd mai aproape de el. De aceea Boris Polevoi face parte din scriitorii care prelucrează nemijlocit datele vieții. Ceea ce ar părea unora o încercare de refugiere în ficțiune nu-i pentru Boris Polevoi decît strădania lui artistică de a broda, cu migală de biograf, întîmplări ale unor oameni adevărați, în toate sensurile acestui cuvînt.

Pe această linie, Boris Polevoi a înregistrat îndreptățite succese. Printre ele vine să se înscrie azi noul său roman „Departee în spatele frontului” care izbutește să îmbine eroismul omului sovietic pe front — dezlăuit de Boris Polevoi încă în reportajele sale din timpul războiului, în povestirile sale din „Noi, oamenii sovietici” și, mai ales, în „Povestea unui om adevărat” — cu eroismul oamenilor sovietici pe frontul reconstrucției, înfățișat de Polevoi în „Atelierul de foc”.

În jurul unui combinat textil se desfășoară întreaga acțiune a acestui roman. E o fabrică de țesătorie din orașul Verhnevoljsk, oraș nimic de fascinant și eliberat de trupele sovietice în plină ofensivă. Avioanele vrăjmașe — încă la douăzeci de minute de zbor de fabrică — nu cîntăresc să bombardeze fabrica, căreia vrednicia celor rămași îi redă, puțin cîte puțin, viața și rodnicia de altă dată. Sînt eroi și eroine — cei mai mulți din sinul aceleiași familii, familia lui Stepan Mihailovici Kalinin și al Lekseevnei Kalinină — care îndură toate greutățile războiului, foamea și frigul, oboseala pînă la istov, veștile dureroase și chinuitoarele așteptări. Nici unul însă nu se

BREVIAR

● In editura „Iskusstvo” din Moscova a apărut recent, în traducerea lui A. Sadeșki, piesa lui Mihai Beniuc „In Valea Cucului”.

„Piesa lui Mihai Beniuc — scrie „Literaturnaia gazeta” — e consacrată luptei dintre noi și vechi în satul românesc... Ea își bate joc de leneși și gură-cască, îi demască pe dușmani”.

● După un turneu de două săptămîni în Republica Guineea, un grup de artiști sovietici, între care soliști ai Ansamblului popular din Voronej, acrobați și iluzioniști, dansatori tadjici ș.a., vor vizita Liberia și Ghana unde vor petrece Anul Nou. Apoi își vor continua turneul prin Africa dînd spectacole în Nigeria și, probabil, în Togo și Camerun.

● Cea mai mare editură din Danemarca, „Guldendal” a publicat recent, într-un tiraj de 25.000 de exemplare, ediția treia de romanul „Pe Donul liniștit” de Solohov. Tot în această editură a apărut și nuvela „O palmă de pămînt” de Grigori Baklanov.

Nu de mult a mai fost tradusă în limba daneză și nuvela lui Pavel Nilin „Cruzime”.

● La începutul anului viitor, la Moscova va avea loc o consfătuire cu tema: „Cum trebuie să fie opereta sovietică”. În acest scop, revista „Teatralnaia jizn” a organizat anchetă printre compozitorii sovietici care lucrează în acest domeniu.

Nu de mult, dansatoarele din colectivul amator al fabricii de tractoare din Celiabinsk au făcut un turneu în Japonia. Iată-le aci repetînd un dans nou.

Note de lector

gîndește să-și părăsească locul lui de muncă de unde vor porni țesăturile acestor frontului și populației. Spatele frontului devine astfel o continuare a liniei întîia cu nu mai puține înfruntări de primejdii și greutăți.

Dintre eroii cuprinși în carte — al căror număr trece de cincizeci și sînt în majoritate femei — se desprind chipuri ca cele ale Anei Kalinina, Jeniei, Sapolonovaei și ale bătrînilor Kalinin.

Romanul lui Boris Polevoi abordează o serie de aspecte umane de un deosebit interes. Așa, de pildă, romanul „In spatele frontului” poate fi socotit ca o minunată lecție pentru activistul de partid și obștesc. Ana Kalinina este o neobosită muncitoare, care, aleasă secretară a organizației de partid din fabrică, nu-și precupește eforturile în slujba marii cauze a poporului, chiar atunci cînd se vede nevoită să rezolve una din cele mai gingașe probleme de viață personală. Nu mai puțin atrage

luarea amînte dragostea ce se infiripă în plin război, între o muncitoare, Jenia, și un german, Kurt Kuppert, fiu de muncitor anti-fasciști închiși de nazisti în lagărul de la Buchenwald — precum și prietenia dintre muncitorul Karov și muncitorul german prizonier Hugo Ebbert. Deosebit de atrăgătoare sînt figurile acestor germani internaționaliști care, deși se aflau în rîndurile armatei fasciste germane nu credeau în victoria acestei armate și erau nazisti.

Romanul lui Boris Polevoi, ca și celelalte cărți ale sale, se caracterizează prin înalțul conținut de idei care zugrăvesc omul sovietic și patosul vremilor pe care le evocă.

Bogdan Varvara

V E A C N O U

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A.R.L.U.S.
Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10

*) Boris Polevoi: „Departee în spatele frontului”, E.S.P.L.A., „Cartea Rusă”

Patruzeci de ani

de la planul GOELRO

SECOLUL ELECTRIFICĂRII — SECOLUL SOCIALISMULUI

Opera de industrializare în care este angajată de atâtea decenii o mare parte a omenirii — și care antrenează în zilele noastre noi popoare, trezite la o viață independentă — necesită în primul rând creșterea producției de energie electrică, cheazășie a progresului tehnic rapid.

Viziunea acestei interdependențe — cu atât mai indispensabilă pentru făurirea unei noi așezări sociale — a fost intuită pentru prima oară de mintea clarvăzătoare a marelui Lenin. „În 1920, când m-am întâlnit cu el, — își amintea H. G. Wells, în cunoscuta-i autobiografie — Lenin studia cu o energie tinerească posibilitățile de electrificare a Rusiei”. Pentru scriitorul englez care vizita atunci, pentru prima oară, o țară ca Rusia anulului 1920, atât de mult rămasă în urma Occidentului industrializat, ideea electrificării a putut apare doar ca un vis irealizabil. Dar însuși Wells s-a putut convinge, în 1934, la o nouă călătorie în țara care-l pierduse de mult pe Lenin, câtă dreptate avea „visătorul din Kremlin” oferind scepticului englez, drept răspuns la îndoielile sale, invitația: „Veniiți din nou peste zece ani...”

În aceste zile de sfârșit de decembrie se împlinesc 40 de ani de când genialul plan leninist de electrificare G.O.E.L.R.O. a fost aprobat de cel de-al VIII-lea Congres general al Sovietelor din Rusia. De la tribuna Congresului, Lenin a repetat lapidara definiție a noii orânduiri, pe care o formulase, pentru prima oară, la 21 noiembrie 1920, la conferința de partid din gubernia Moscova: „Comunismul este puterea sovietică plus electrificarea întregii țări”.

GOELRO-ul preconiza construirea, în 10—15 ani, a 30 de uzine electrice cu o putere instalată de 1.750.000 kW, menită să asigure dezvoltarea principalelor regiuni economice ale țării și să pregătească baza tehnică pentru transformarea socialistă a agriculturii. Nu e destul, lipsit de interes — să amintim că în 1913, puterea instalată a tuturor centralelor electrice din Rusia nu depășea 1,1 milioane kilowați, iar producția lor revenea la 14 kilowați/oră pe locuitor, adică de douăzeci de ori mai puțin decât în Statele Unite. Situația aceasta a încetat, însă, chiar din primul deceniu de electrificare, când au fost realizate prevederile istoricului GOELRO.

În deceniile următoare, după o înlănțuire de întâmplări capitale pe țărîmul electrificării, Uniunea Sovietică a ajuns — în 1959 — la o producție de 264 miliarde kWh, care o situează pe primul loc în Europa și pe locul al doilea în lume, ca țară producătoare de energie electrică. Iar până în 1965 (ultimul an al septenaliului), în U.R.S.S. se vor pune în funcțiune aproximativ tot atâtea capacități energetice cîte au intrat în producție în întreaga istorie a Angliei, Franței și Germaniei occidentale la un loc. Producția de energie electrică a Uniunii Sovietice va ajunge în viitorii cinci ani la aproximativ 520 miliarde kWh.

Bilanțul operei de electrificare a U.R.S.S. este după cum se vede, grandios, dar constructorii comunismului au planuri și mai îndrăznețe în acest domeniu în care se așează „temelia temelilor” întregii dezvoltări a economiei naționale. Anul trecut, la constituirea unională pentru problemele construcției energetice s-au pus jaloanele unei noi etape — hotărîtoare — care va duce, în 15—20 de ani la desăvîșirea acțiunii începute din inițiativa lui V. I. Lenin, în patru decenii în urmă. Aceasta va fi etapa electrificării totale a țării — condiție esențială a creării bazei tehnico-materiale a comunismului.

Organele sovietice de planificare anunță că pînă în 1970 producția de energie electrică a U.R.S.S. urmează să atingă 900 miliarde kWh. În același timp se știe că, potrivit estimărilor viitorului plan de electrificare, Uniunea Sovietică urmează să producă în anul 1980 circa 2.500 miliarde kWh. O producție de 900 de miliarde kWh anual echivalează cu jumătate din producția realizată de toate centralele electrice existente în lume în anul 1958, iar cifra de 2.500 miliarde kWh, care urmează să fie atinsă după alți 10 ani, este cu adevărat uluitoare. Oglindesc asemenea cifre posibilități reale de înlănțuire? Desigur!

În perioada 1959—1965 intră în funcțiune în U.R.S.S. noi capacități cu o putere instalată de aproximativ 60 de milioane kW. În 7 ani producția de energie electrică va crește cu 280 miliarde kWh. Pentru a obține o creștere apropiată (275 miliarde kWh) Statele Unite au avut nevoie de 11 ani.

Construirea pe Volga a celei mai mari hidrocentrale din lume a produs senzație acum cîțiva ani. În curînd însă va intra în funcțiune pe riul Angara, în Siberia, hidrocentrala de la Bratsk, cu o putere de 4,5 milioane kW (de două ori mai puternică decît cea mai mare hidrocentrală americană, vestita „Grand Coulee”). O pereche a giganticei centrale de la Bratsk va fi cealaltă super-hidrocentrală, care se va ridica la Krasnoïarsk pe Enisei. Din cele 40 de termocentrale în curs de construcție, 28 vor avea o putere de cîte 1—2 milioane kW, cu turbogeneratoare de cîte 300 și chiar 600 de mii de kW.

Grupul de senatori și specialiști americani care au vizitat anul trecut Uniunea Sovietică pentru a se documenta la fața locului asupra progreselor în domeniul construcțiilor energetice, a rămas profund impresionat de cele constatate la centralele electrice în funcțiune și la șantierele unor viitoare centrale din Ucraina pînă în Siberia. E. Bennard, vicepreședinte și director al Institutului de electricitate „Edison”, F. McCune, vicepreședinte al concernului „General Electric Company”, Charles Abbe, președintele societății „Consolidated Edison Company” și alți membri ai aceluiaș grup au declarat că, după părerea lor, energicienii sovietici sînt foarte înaintați în domeniul construcțiilor de centrale electrice. Un alt specialist american, Ellis, directorul Asociației cooperativei de electricitate rurale, a arătat că ritmul în care se construiesc noile centrale electrice super-puternice „va face ca Uniunea Sovietică să întrecă, într-un număr oarecare de ani, Statele Unite...” Odată cu cele de mai sus, specialiștii americani au relevat și progresul uriaș realizat în U.R.S.S. în domeniul transportului de energie electrică la distanțe mari.

Au trecut aproape patru decenii de cînd au fost puse în funcțiune primele capacități ale GOELRO-ului, „12 mii de kilowați — a spus atunci V. I. Lenin, — sînt un început foarte modest. Poate că un străin, obișnuit cu electrificarea americană, germană sau suedeză, va rîde de asta. Cine rîde la urmă, rîde mai bine”.

Acum, cînd oamenii sovietici își propun să ajungă în viitoarele două decenii la fantastică producție de 2 trilioane 300 de miliarde kWh, mai îndrăznește cineva să rîdă? Dimpotrivă, specialiștii de peste Ocean nu mai pot decît să împărtășească părerea exprimată de comentatorul ziarului american „Star”: „Dacă ritmurile anuale de dezvoltare ale Statelor Unite și Uniunii Sovietice se vor menține, atunci Uniunea Sovietică va ajunge din urmă, dacă nu va întreci chiar Statele Unite în producția de energie electrică”.

M. Mihail

CE ÎNSEAMNĂ SEPTENALUL

Un exemplu: Leningradul

Există în lume orașe faimoase prin trecutul lor, prin momente istorice și arhitecturale, prin bogate și strălucite colecții de artă, pe care însă viața, istoria le-a transformat în prăfuie și înerte muzee, înșepenite în aureola trecutului, dar fără prezent și, mai ales, fără viitor. Există însă și orașe al căror trecut glorios înseamnă pentru locuitorii lor o trambulină de avînt și entuziasm, — sau, vorbind în termeni contemporani, o rampă de lansare către un viitor și mai luminos. Printre ele Leningradul — oraș al monumentelor de artă și leagăn al eroismului revoluționar — se află la loc de frunte. Cu aripile larg desfășurate, Leningradul zilelor noastre se află în plin zbor avîntat spre minunata zi de mâine.

Cunoscuta revistă sovietică „Drujba narodov” a publicat într-unul din recentele ei numere o convorbire a scriitorului A. Saporov cu primul secretar al Comitetului regional Leningrad al P.C.U.S., I. V. Spiridonov, despre dezvoltarea Leningradului în cursul planului septenal. Din această convorbire se conturează un tablou de o excepțională grandoare a viitorului orașului-erou.

Firește că în centrul convorbirii s-au aflat în primul rînd și înainte de orice perspectivele industriei leningradene — una dintre cele mai puternice din întreaga Uniune Sovietică.

Cu toate că în Leningrad, în anii septenaliului, nu se va construi nici o uzină nouă, producția industrială a orașului va crește totuși o dată și jumătate. Cum se va dobîndi acest spor considerabil? Prin introducerea mecanizării complexe și a automatizării pe scară atotcuprinzătoare. În anii următori, la Leningrad se vor introduce peste opt sute de noi linii de benzi rulante, dintre care o treime complet automatizate. De aici — o creștere a productivității muncii incomparabilă față de trecut.

Pe porțile celebrelor uzine leningradene vor ieși mașini și utilaje de o putere și o desăvîșire tehnică urimătoare.

Uzina metalică produce încă de pe acum una dintre cele mai puternice turbine din lume — turbina cu aburi de 300.000 kilowați. Pentru a ilustra forța acestei uriașe mașini moderne e de ajuns să spunem că rotorul se învîrtește cu o viteză care ar permite unui avion străbătarea distanței Leningrad-Moscova în numai douăzeci de minute, adică de două ori și jumătate mai repede decît TU-104.

Proporții de domeniul fantasticului atinge și noul strung LF-21 pe care a început recent să-l fabrice uzina „Sverdlov”. Vă puteți imagina o mașină înaltă cît o casă cu trei etaje, cu o greutate de cinci sute de tone? Acesta e strungul LF-21, care va prelucra detalii grele, executînd în același timp așchieria și frezarea suprafețelor, găurirea și alezarea orificiilor. Creatorii acestui strung, Maria Ivanovna Golovina, Timofei Vasilievici Repin și Alexandr Osipovici Repin se bucură de pe-acum de o mare faimă în toată Uniunea Sovietică.

Printre noutățile tehnice pe care le va realiza industria Leningradului în anii septenaliului se află apoi noua creație a uzinei de mașini poligrafice —

automatul de culegere fotografică a literelor. Bazat pe folosirea electronicii, acest automat, care va produce o adevărată revoluție în tehnica tipografică, îngăduie imprimarea textului direct pe o bandă de pe care se face clișeu. Productivitatea acestei mașini va ajunge la 45.000 semne tipografice pe oră, în vreme ce astăzi cel mai experimentat linotipist nu poate culege — pe un linotip obișnuit — mai mult de zece mii semne pe oră.

„Sputnikul chirurgului” — așa au numit renumiți chirurghi străini aparatul de mare precizie și finețe, destinat suturii vaselor sangvine în timpul operațiilor, pe care-l fabrică acum în mare serie uzina „Krasnogvardeț”.

Un important aport la marea dezvoltare tehnică a industriei leningradene îl aduc savanții. La Leningrad se află concentrate mari forțe științifice — numeroase institute ale Academiei de Științe a U.R.S.S. (printre care și unele renumite în întreaga lume, ca acelea pentru studiul semiconductorilor sau studiul combinațiilor macromoleculare) precum și trei sute șaptezeci și cinci de institute cu profil specializat în care lucrează 140.000 de oameni. Leningradul — această adevărată forță de cadru — va pregăti în anii septenaliului, în universitatea și institutele sale de învățămînt superior, peste 320.000 tineri specialiști în cele mai diferite ramuri ale economiei și culturii.

De mare însemnătate pentru progresul tehnic este și crearea, pe lângă Consiliul economiei naționale a regiunii Leningrad, a unui Stat al inovatorilor, condus de Eroul Muncii Socialiste V. I. Karasev, muncitor la uzina Kirov. Acest Stat concentrează, ca într-un focar, tot ce e mai bun din experiența uzinelor și fabricilor, înlesnind răspunderea pe scară largă a noului.

Convorbirea cu primul secretar al Comitetului regional de partid Leningrad a dezvăluit cititorilor și imaginea uriașei construcții de locuințe care va îngădui în anii următori rezolvarea aproape totală a acestei probleme. Opt milioane două sute de mii metri pătrați de spațiu locuibil vor primi leningradenii în septenal, ceea ce înseamnă sporirea fondului de locuințe al orașului cu circa patruzeci la sută. Peste un milion de leningradeni se vor muta în locuințe noi, confortabile. Laolaltă cu vasta construcție de locuințe se desfășoară și o nu mai puțin vastă construcție de clădiri social-culturale. Pe lângă reconstrucția capitală a marilor și vechilor teatre — Teatrul de Operă și Ballet „Kirov” și Teatrul de dramă „Pușkin” — se construiesc un nou Teatrul al tinerilor spectatori, cu o capacitate de o mie două sute de locuri și se lărgește considerabil studioul cinematografic „Lentfilm”, care va ajunge să producă anual douăzeci și patru de filme artistice.

„Orașul Marii Revoluții, legendarul oraș-erou își trăiește din plin o nouă, impetuoasă tinerețe avîntîndu-se cu aripile larg desfășurate spre zarea din ce în ce mai apropiată a comunismului.

Tiberiu Mitoiu

O NOUĂ PREMIERĂ:

„SPARGĂTORUL DE NUCI”

Apropiata premieră a baletului „Spărgătorul de nuci” de P. I. Ceaikovski pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. urmează să aducă un element nou în repertoriul nostru: un spectacol care se adresează, în primul rând, copiilor, acționând asupra sensibilității lor cu mijloacele deosebit de expresive ale muzicii și dansului.

„Spărgătorul de nuci” este ultimul balet pe care l-a compus Ceaikovski. Lucrând pe un libret scris de Marius Petipa, autorul a terminat muzica în iunie 1891, sub forma reducerii pentru pian. În restul anului, Ceaikovski a compus opera „Yolantha” — care-i fusese comandată împreună cu „Spărgătorul de nuci” — și abia la începutul anului următor orchestrează acest balet. În martie 1892, cu prilejul audiției suitei ce formează actul al doilea, cinci din cele șase compoziții muzicale au fost bisate la cererea unanimă și insistență a publicului.

De altfel, de un succes la tel de răsunător s-a bucurat și premiera baletului, în regia lui Lev Ivanov, care a avut loc la 6 decembrie 1892, împreună cu opera într-un act „Yolantha”.

Libretul „Spărgătorului de nuci” este inspirat după o cunoscută povestire a lui E. T. A. Hoffmann. În spectacolul pe care maestrul de balet Tilde Urseanu l-a pregătit la Teatrul de Operă și Balet libretul este format din trei părți. Prima ne introduce în universul celor mici. Adunați în jurul pomului de iarnă, citiva copii — între care se evidențiază Mașa, fetița gazdei — primesc diferite jucării. După cum e obiceiul, părinții vor să folosească această serbare ca un prilej de a ilustra talentele și cunoștințele fetiței lor. Dar Mașa îi dezamăgește total, nu atât din ignoranță, cât din cauză că-i stă gîndul numai la joacă: ea nu izbuteste să facă față acestui examen improvizat, nici la geografie, nici la aritmetică. Rînd pe rînd, îmbrățișate cu prea multă căldură de către niște copii răsfățați, jucăriile încep să-și piardă înfățișarea și

proprietățile inițiale. În timp ce veselie e în toi, se aduce cea mai frumoasă jucărie, care atrage atenția tuturor: o păpușă mecanică, un spărgător de nuci. Firește, nici ea nu scapă dragostei exagerate a copiilor, care reușesc s-o strice, spre marea supărare a Mașei. După plecarea micilor oaspeți, fetița adoarme lângă pomul de iarnă, în mijlocul jucăriilor slujite și deteriorate.

Partea a doua a baletului cuprinde visul Mașei. Odată cu întunecarea nopții,

Schiță de costum — Bucătarul — de Paula Brîncoveanu

toate jucăriile prind viață și, roind în jurul fetiței, îi arată starea de plin în care se află. Deși spărgătorul de nuci intervine pentru a le potoli revolta, ele nu se vor liniști decît după ce Mașa dă fiecăreia ceea ce-i lipsește: o xodită, o fundă etc. După aplanarea acestui conflict, piticul din cartea de povești îi invită — pe Mașa și pe spărgător — să facă o călătorie în jurul lumii.

Partea a treia, a cărei partitură muzi-

cală cuprinde o suită de dansuri arab, chinez, „Păstorășii”, „Florile” etc. — aduce înaintea ochilor noștri locurile, oamenii și plantele cu care fetița va face cunoștință în călătoria ei imaginară.

Pregătind „Spărgătorul de nuci”, maestrul de balet Tilde Urseanu a înțeles să impoziteze acest balet de tradiție printr-o infuzie de elemente noi care să se adreseze înțelegerii copiilor de azi. Regia a dat, de asemenea, un fir conducător desfășurării acțiunii în partea ultimă a spectacolului. În libretul lui Petipa, visul Mașei era un simplu divertisment, cultivînd fantasticul și fastuosul. În spectacolul bucureștean, partea aceasta va avea un caracter mai realist. Firește, modificările acestea au fost făcute numai în măsura în care a permis muzica, caracterul de suită al acestei părți impunînd cu necesitate o anumită desfășurare.

Între problemele speciale pe care realizatorii spectacolului le-au întîlnit în timpul pregătirii „Spărgătorului de nuci” trebuie relevat faptul că, pentru prima dată, colectivul teatrului nostru interpretează roluri de copii. Aceasta înseamnă că atât pe latura pur coregrafică, cât și pe latura interpretativă s-au ivit elemente noi cu caracter specific. Dar în același timp, o problemă de bază a constituit-o planul dublu în care evoluează personajele principale: înții, planul real, în care Mașa este înconjurată de oameni adevărați și de păpuși; apoi, planul fictiv, al visului, în care Mașa este însoțită de jucării însuflețite și făpturi de basm.

Pe de altă parte, fantasticul părții a treia a ridicat o serie de probleme de ordin tehnic, pe care Tilde Urseanu le-a rezolvat printr-o fructuoasă colaborare cu decoratoarea Paula Brîncoveanu.

Pregătind acest spectacol, regia a înțeles să dea prilej de afirmare artistică numeroaselor elemente tinere și talentate din colectivul nostru. Mă voi mulțumi să precizez că munca s-a dus prin pregătirea simultană a două și chiar trei distribuții, ceea ce — avînd în vedere numeroasele personaje episodice

Schiță de costum — Mașa mică — de Paula Brîncoveanu.

ale „Spărgătorului” — înseamnă un număr impresionant de interpreți. Rolurile solistice de prim plan — Mașa mică, Mașa mare, Spărgătorul de nuci și Prințul — vor fi interpretate de Alexa Dumitrache, Marta Hertzeg — Horvath și Gabriela Ioniță; Irinel Liciu, Ira Stenkovskaia și Gabriela Grigoraș; Gh. Cotovelea, Eugen Mărcuș și Gabriel Popescu; Gelu Barbu, Amato Checiulescu și Nicolae Dăneș, un proaspăt absolvent al școlii de coregrafie.

Nu pot încheia aceste rânduri fără să subliniez că ansamblul de balet a muncit cu entuziasm la pregătirea acestui spectacol. Cele citeva zile care ne mai despart de data premierei, fixată pentru 27 decembrie, au menirea de a pune la punct ultimele amănunte. Aducînd pe scenă atmosfera și preocupările specifice ale lumii copiilor, „Spărgătorul de nuci” se adresează, în primul rînd, micilor spectatori; dar în același timp el tinde să devină un spectacol pe care să-l vizioneze cu plăcere și interes și oamenii mari.

Irinel Liciu

Discuție despre teatrul viitorului

Dezbaterea a pornit de la o călătorie a Mariettei Șaghinian la Leningrad. Și de la cîteva spectacole pe care sensibila și alfit de înzestrata autoare a „Hidrocentralei” le-a urmărit în Veneția nordului.

Scriitoarea n-a tăinuit nimic ci și-a comunicat impresiile, uneori contradictorii, cititorilor revistei „Ogoniok”. Mari actori și regizori — Cerkasov, Pliatt, Ruben Simonov, — o seamă de muncitori, tehnicieni, artiști amatori i-au răspuns. Și așa s-a conturat discuția despre teatrul viitorului.

Prețuind în mod deosebit mai multe realizări ale teatrelor populare (teatre de amatori) și îndoiindu-se de calitatea artistică excepțională a unor spectacole date de teatre celebre, consacrate, Marietta Șaghinian ajungea la un fel de dilemă, legată de soarta teatrului în comunism. Viitorul e al teatrului profesionist sau al teatrului de amatori?

Răspunsurile, pasionate, principiale, au încercat și au izbutit să dovedească inconsistența dramaticii întrebări care ducea la o falsă dilemă.

Mișcarea de amatori, care a ajuns la constituirea teatrelor populare, se bucură astăzi pe continentul sovietic de o extensie considerabilă. Un exemplu este destul de concludent: numai la Leningrad există peste 3.000 de colective de acest gen, care numără nu mai puțin de 70.000 de participanți. Cantitatea aceasta impresionantă se transformă din ce în ce mai mult într-o remarcabilă calitate artistică. Procesul acesta este însoțit, în mod firesc, de o îndepărtare din ce în ce mai marcată de dilematism — în sensul peiorativ al cuvîntului — și de o apropiere din ce în ce mai evidentă de profesionalism — în înțelesul cel mai bun al cuvîntului. Dealtfel, o situație concretă, un sistem întreg de măsuri — patronarea teatrelor populare de către instituții artistice și actori de seamă, înființarea unei secții spe-

cială fără frecvență, la școala „Șciukin”, pentru regizorii teatrelor de amatori ș.a. — aduce o contribuție esențială în aceeași direcție.

S-ar putea vorbi, deci, despre o tendință de profesionalizare a teatrului de amatori, în sensul aspirației susținute a diletanților de a ajunge la nivelul măiestriei artistice a slujitorilor permanenți ai scenei. Aceasta nu angajează, desigur, necesitatea de a transforma, rînd pe rînd, teatrele populare în teatre profesioniste. Urmărind, însă, întrecerea și nu concurența între cele două modalități de manifestare artistică, se garantează prosperitatea lor comună. De aceea avea deplină dreptate Cerkasov cînd susținea, pe această linie, că vede tocmai „în dezvoltarea comună a teatrului profesionist și de amatori... mult mai multe semne bune ale viitorului, decît în înlocuirea unuia cu celălalt”.

Teatrul profesionist constituie, și trebuie să constituie, un exemplu strălucit și un îndemn continuu pentru mișcarea de amatori. Iar teatrul de amatori — caracterizat în orice caz de o pasiune neistovită a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor îndrăgostiți de scenă — constituie, și trebuie să constituie, pentru profesioniști un avertisment permanent împotriva indiferenței, a meritei... funcționăreșii, în artă.

În lumea comunismului, teatrele populare dobîndesc o justificare multilaterală, majoră. Pe de o parte, ele înlesnesc o organizare foarte agreabilă și în același timp extrem de instructivă a timpului liber, sporit de mășorarea continuă a zilei de muncă. Pe de altă parte, în acord cu necesitățile dezvoltării complete, armonioase, a personalității în comunism, ele devin o excelentă formă de educație estetică a maselor.

În același timp, ele constituie și o admirabilă modalitate de valorificare a autenticelor talente, chemate să-și desfășoare aptitudinile deosebite în teatrele profesioniste, care rămîn cele mai calificabile, cele mai necesare, și pentru dezvoltarea gustului

Ruben Simonov — Actor, regizor, profesor

estetic al poporului și pentru folosirea cea mai utilă și plăcută a timpului liber.

În această perspectivă, căutarea unui răspuns exclusivist la întrebarea: „viitorul e al teatrului profesionist sau al teatrului de amatori”, devine fără obiect.

Fiindcă, în societatea viitorului prefigurată de lumea sovietică, cele două modalități de teatru, prietene și nu rivale, funcționînd pe baza unei idei asemănătoare cu principiul vaselor comunicante, vor ajunge de multe ori aproape să fuzioneze într-o artă înaltă, fără să-și piardă personalitatea distinctă.

Aceasta pare a fi, în orice caz, o primă concluzie fundamentală în dialogul pe care teatrul l-a angajat cu viitorul.

Maria Delcanu

Ziua de astăzi a uzinei...

Anul 1959, luna aprilie. O dată care s-ar fi putut pierde printre celelalte, dacă muncitorii de la uzina de reparat vagoane din Baku nu și-ar fi pus amprenta pe filele obișnuite ale calendarului. O amprentă extrem de originală, care cuprinde în conturul ei o inițiativă temerară cu mari rezultate. Până atunci, titlul de fruntaș al muncii comuniste fusese dobândit fie individual, fie de brigăzi. Titlul presupune mari exigențe nu numai în ce privește realizarea indicilor de producție, ci și în comportarea generală a fiecărui muncitor sau a fiecărei brigăzi. De aceea nimeni nu cutezase să propună unui întreg colectiv să pășească pe calea muncii comuniste.

Și iată că cei din Baku au făcut-o. Acum își aduc aminte cu emoție de zilele când au luat marea hotărâre. Într-un an și câteva luni au fost înregistrate evenimente pentru care, în mod normal, ar fi fost nevoie de mulți ani și poate de decenii. Dat fiind că întrecerea pentru titlul de colectiv al muncii comuniste este și o întrecere cu timpul. Ca în versurile sau în piesele lui Maiakovski.

Să urmărim dar șirul evenimentelor înscrise în cartea de onoare a uzinei între data declanșării întrecerii și ziua când uzina a obținut titlul de colectiv de muncă comunistă. Vom începe, cum e și firesc, cu evenimentele care au însemnat o profundă restructurare a producției. Uzina avea, până la întrecere, 11 ateliere independente. Fiecare atelier avea șeful, locțiitorul, maistrul, normatorul, contabilul și pontatorul său. S-a început cu comasarea unor ateliere. Experiența s-a dovedit pozitivă. Atunci s-a hotărât renunțarea totală la organizarea pe ateliere. Uzina a fost împărțită în trei sectoare de producție. Activitatea de producție s-a îmbunătățit simțitor. Drept urmare, sarcina septenarului în ce privește indicii de productivitate a muncii va fi realizată în numai patru ani.

Alături de indicii stabiliți în cifre precise, cu scadențe calendaristice, întrecerea pentru dobândirea titlului de fruntaș al muncii comuniste include multe valori mai greu de măsurat. Una din ele se numește încredere. Întrecerea cultivă, cu pasiune arzătoare, încrederea în om. Dar și acest capitol, liric prin excelență, presupune totuși un șir de fapte precise. Ca de pildă, noile forme de evidență a muncii. Înainte vreme, fișele de lucru care înregistrau activitatea fiecărui muncitor erau ținute sub cheie de maistru, verificate de șefii de sector și semnate de personalul controlului tehnic. Acum, întocmirea fișelor de lucru este treaba muncitorilor înșiși și a șefilor de brigadă. Fișa de lucru devine un document de uzină cu simpla semnătură a strungarului sau a lăcătușului care și-a înscris activitatea în coloanele ei. Practic, asta înseamnă că muncitorii își stabilesc singuri retribuția cuvenită pentru munca lor. Din ziua când s-a trecut la acest sistem nu s-a înregistrat nici un caz de exagerare. Muncitorii s-au dovedit săcitorii cei mai conștiințioși ai propriei lor activități. E un rezultat al noului sistem, dar nu singurul. Căci mai e și sporul de încredere care rezultă de aici, mai sînt și relațiile noi, care s-au stabilit între membrii colectivului ca urmare a acestei măsuri.

Conștiința muncitorilor a fost, însă, solicitată și în alte direcții. Într-o adunare, s-a cerut conducerii uzinei să se renunțe la controlul tehnic tradițional al produselor și să se treacă la auto-control. Propunerea a fost acceptată. După ce fiecare muncitor a devenit propriul său normator, el a devenit și controlorul produselor pe care le făurește. Rezultatul: reducerea rebuturilor de 1,5 ori.

Încrederea a fost apoi factorul hotărâtor și într-o altă inovație. Se știe că în orice uzină ora de sosire și de plecare a muncitorilor este înscrisă pe o fișă specială. Lucrătorii din sectorul de reparare a vagoanelor au hotărât să lichideze vechiul sistem. Fișele au fost desființate și odată cu ele și controlul prin scripte asupra prezenței muncitorului în uzină. Apoi tradiționalul sistem de pontare a dispărut și în celelalte sectoare. Rezultatele? Înainte, muncitorul considera că-și îndeplinește datoria trecînd prin fața ceasului de pontaj la ora fixată pentru începerea lucrului, chiar dacă activitatea propriu-zisă începea cu 15-20 de minute mai târziu. Acum, sînt folosite efectiv toate cele 7 ore de pro-

ducție, iar veniturile muncitorilor au sporit cu 100-140 de ruble lunar.

Uzina — cel de al doilea cămin al muncitorului! Sub acest cuvînt de ordine s-au desfășurat mari acțiuni cu caracter social care au cîntărit greu în balanță atunci cînd s-a decernat uzinei titlul de colectiv de muncă comunistă.

Se pare că totul a început cu niște vase de flori, aduse de comsomoliștii sectorului de reparații mecanice și înșirate pe pervazul ferestrelor. A apărut un fel de „maladie a florilor”, care a contaminat întreaga uzină, întrucît s-a constatat că florile fac casă bună cu strungurii. Și unele și altele au devenit parcă mai frumoase prin apropierea lor contrastantă. Primele vase cu flori fuseseră de mătă uitate cînd a apărut noua construcție a seriei de flori. Și poate că tocmai sîra din incinta uzinei și florile din incinta halelor au impus o serioasă revizuire a ținutei vestimentare în timpul lucrului. Înainte se venea la uzină cu haine vechi, uzate; acum, însă, oamenii au simțit că trebuie să schimbe ceva și în acest vechi obicei. Dar pentru a veni bine îmbrăcați la uzină e nevoie de vestiare, dușuri și cite altele. Așa a apărut ideea construirii unui combinat social. Iar pentru ca acesta să-și merite numele trebuia să aibă de toate, nu numai vestiar și dușuri: o spălătorie și un centru de reparat hainele de protecție, cizmărie, frizerie etc. Din fondurile uzinei, obținute prin sporirea producției, s-a asigurat deservirea muncitorilor în chip cu totul gratuit. Se înțelege că acum nu se mai putea întîrzi mult nici cu construirea unui club și a unei săli de sport. Uzina este deservită de un vast complex social, în care fiecare muncitor își poate folosi timpul liber, conform dorințelor sale.

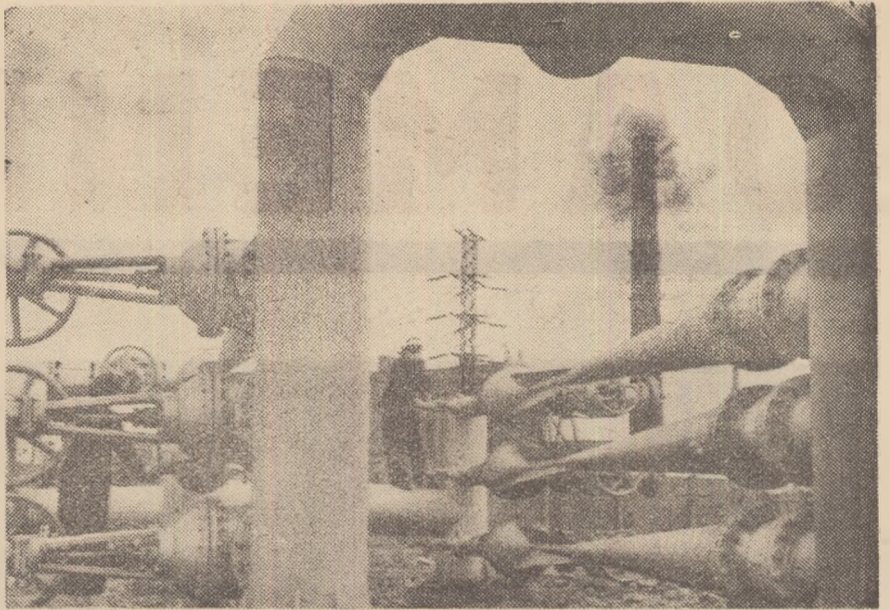
★

Am relatat aci sumar prin ce se deosebește un colectiv de muncă comunistă. În momentul de față există 50 de uzine sovietice care au dobîndit acest înalt titlu. Dar fără îndoială că pe porțile deschise ale viitorului vor păși curînd noi uzine, generalizînd astfel stilul comunist de muncă și de viață.

I. Popescu

Studentii de astăzi vor fi inginerii uzinei de mâine

400.000 de metri cubi pe zi! Aceasta este capacitatea de producție a instalației de prelucrare a gazului metan de lângă Leningrad

...Și ziua de mâine a uzinelor

Cum va arăta uzina viitorului? Iată o întrebare care preocupă de pe acum multe institute de cercetări științifice din Uniunea Sovietică.

Nu de mult revista „Nauka i jizn” a publicat planurile unei uzine de mașini-unelte ce urmează a fi construită peste 15—20 de ani. Proiectul a fost întocmit de un institut de specialitate din Moscova, la cererea Comitetului de stat pentru raționalizarea și construcția de mașini de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S.

Firesc, proiectul are în vedere un tip anumit de uzină — pentru producția de mașini-unelte, dar caracteristicile lui se vor întîlni, fără îndoială, la cele mai multe dintre uzinele viitorului. Aceasta, fie și pentru motivul că uzinele viitorului vor fi, în cea mai largă măsură, uzine cu producție de serie mare, singura convenabilă în condițiile progresului tehnic prezent și viitor.

Cum va arăta o asemenea uzină? Din punct de vedere urbanistic, proiectanții au adus o modificare fundamentală la amplasarea uzinei. Avînd în vedere că uzina de mașini-unelte a viitorului nu va avea turnătorie, secția care emană în atmosfera înconjurătoare gaze dăunătoare sănătății, halele vor fi așezate în centrul unui cartier de locuințe. De aici vor derurge mari avantaje pentru muncitorii uzinei și pentru familiile lor. Distanța dintre locuință și uzină va fi minimă. Complexul social-cultural al uzinei va fi la fel de bine folosit de muncitori și de familiile lor. Vor dispărea, de asemenea, zidurile care înconjoară de obicei uzinele; magistralele viitoare uzine vor fuziona cu bulevardele și parcurile centrului de locuințe, formînd un sistem unic de spații verzi.

În momentul de față, uzinele sînt alcătuite din multe clădiri, dispuse pe un teren vast. Uzina proiectată la Moscova va avea numai două corpuri de clădiri, legate între ele printr-o largă galerie de sticlă. Fiecare clădire, cu laturile aproape egale, va ocupa o suprafață de cîteva hectare. Unul din corpuri va servi producției propriu zise, iar celălalt pentru birourile de proiectare, laboratoarele și atelierele experimentale. Ambele clădiri vor fi situate în mijlocul unui parc, ale cărui alei vor adăposti terenuri de sport și clădirile instituțiilor culturale.

Mijloacele de transport în interiorul celor două corpuri de clădiri vor fi modernizate. Proiectul are în vedere reducerea numărului de poduri rulante prin extinderea benzilor rulante și a liniilor automate,

Comunicațiile între cele două corpuri de clădiri și între diferitele servicii ale uzinei se vor face prin intermediul televideofonului (telefon cu ecran), al belinofotogramelor și al poștei pneumatice.

Prin dispariția podurilor rulante, halele vor fi mai puțin înalte ca pînă acum, avînd și o altă caracteristică inedită: dispariția zidurilor despărțitoare. Măsuri ingenioase de izolație acustică, aplicate la pereți, planșee și fundații de mașini vor împiedica propagarea zgomotului și vibrațiilor. Proiectul prevede, de asemenea, încălcarea scării cu esaloarele mecanice.

Clădirile ermetice închise vor fi alimentate cu aer condiționat. Instalații puternice vor asigura purificarea continuă a aerului, încălzirea (sau răcirea) și umezirea lui. Lumina soarelui ca și cea artificială urmează să ajungă în clădirile uzinei filtrată prin plafoanele din material plastic semitransparent. Lumina pătrunde pretutindeni și colțurile întunecoase vor dispărea cu desăvîrșire. Pentru menținerea unei temperaturi constante, terasele ținînd loc de acoperiș vor fi umplute cu apă în timpul verii, transformîndu-se într-un fel de bazine în stare să rețină o bună parte din radiațiile solare.

Arhitectura viitoare uzine va fi cit se poate de simplă: mari suprafețe plane, colorate în cîteva nuanțe armonizate între ele. Materialele de construcție principale: betonul, sticla și metalele inoxidabile.

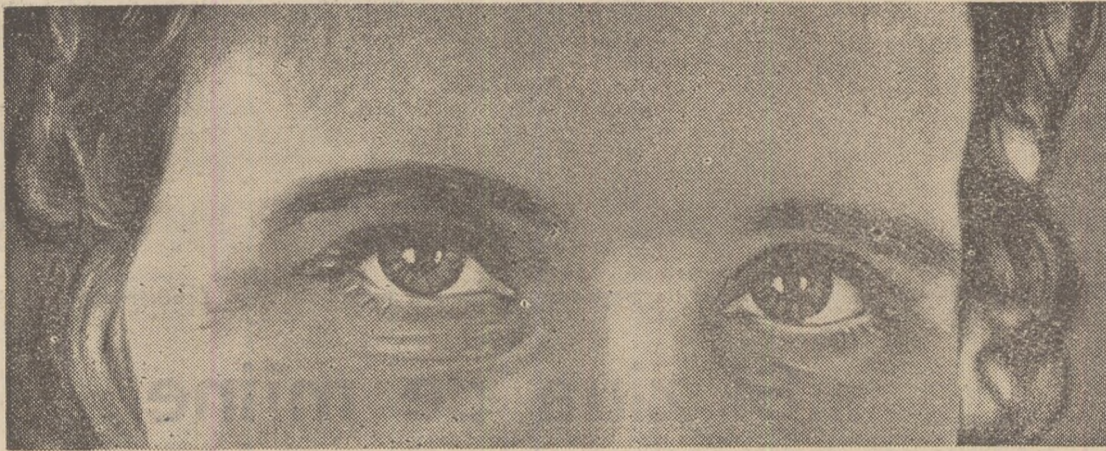
După cum se vede, proiectanții au avut în vedere condițiile noi în care vor lucra muncitorii uzinei. Într-adevăr, proiectul ține seama de faptul că în uzină se va lucra numai în două schimburi, fiecare dintre ele cu un program de șase ore. Schimbul al doilea nu va termina lucrul mai târziu de ora 9 seara. Într-un schimb sînt prevăzute două pauze. Prima — pentru exercițiile de gimnastică în timpul orelor de producție, iar a doua pentru masă. Săptămîna de lucru va fi de cinci zile.

Înaltul nivel de mecanizare și automatizare a proceselor de producție, organizarea rațională a locului de muncă, care exclude un consum exagerat de energie fizică și supraîncordarea atenției — toate laolaltă vor oferi muncitorilor cele mai bune condiții de lucru.

După cum se vede uzina viitorului a și căpătat contururi destul de precise. Și nu întîmplător proiectul despre care am vorbit pînă acum a apărut în Uniunea Sovietică.

Arh. J. Monda

OAMENI ȘI DESTIN

CAZUL VERHOVÎH

Numele ei e Galina Verhovîh. Numele de astăzi, căci înainte vreme își spunea mai mult „Pescărușul”, iar cei cu care se însoțea nu găseau nimic nefiresc în asta. La începuturile ei, viața Galinei ar putea fi socotită povestea dramatică a unei tinere rătăcite de pe făgășurile firești ale vieții. Să fi fost de vină educația unor părinți lipsiți de răspundere, o criză morală survenită în urma cine știe cărei întâmplări nefericite sau poate chiar caracterul ei, dorințele mărunte, egoiste care o animau? Dar să nu fim de la început prea aspri. Căci, cine știe, poate asemenea altora ca dînsa, era și ea stăpînită de zbuciumul căutării unei soluții demne de viață, care s-o ajute să-și recâștige încrederea în sine, să-și înțeleagă rostul în lume, să se simtă fericită la fel cu cei pe care nu o dată se surprinsese învidiindu-i.

O problemă de viață deci, frământările unui om în căutarea sensului existenței sale, a fericirii mult rîvnite. A reușit oare Galina să-și biruie „destinul” pe care unii i-l prorocseau de neînlăturat, să recâștige ceea ce părea de neciștigat? A avut oare

tăria de a o rupe cu trecutul, de a începe o viață nouă, de a tăia de la rădăcina răul care o făcea să nu fie la fel cu semenii săi? Și dacă da, ce i-a putut reda această tărie, care-i forța care a repus-o în drepturile firești pe care le reclama însăși năzuința ei către fericire? Iată tot atâtea întrebări pe care le ridică într-unul din ultimele sale numere revista „Sovetskaia jenscina”, și la care tot revista dă răspuns. Dar, pentru edificarea cititorului, să dăm cuvîntul faptelor.

Cu șase ani în urmă, Galina Verhovîh face cunoștință într-o ospătarie din Celeabinsk cu un tânăr, pe nume Alexei Zvonariov. Se împrietenește și pornește, discutînd, să colinde parcul orașului. Era o zi toridă de august și tânărul și-a scos haina pe care a așezat-o pe spătarul băncii. — Uf, ce căldură! exclamă deodată fata și Alexei, îndatoritor, se duce să caute apă. Dar iată că, înapoiindu-se, rămîne înlemnit. Fata, fata aceea gingașă se transformase de parcă ar fi fost cu totul alta. Infrigurată, cu ochi sperioși, ca o ciută fugărită de lup, îi scotoțea prin

buzunare. Și iat-o, cu portofelul în mînă, privindu-l încrămențit de spaimă.

Cele ce au urmat ies cu totul din comun. În loc s-o dea pe mîna miliției, tânărul și-a aprins calm o țigară, și-a reluat locul, i-a cerut politicoș portofelul și apoi... Apoi a început s-o chestioneze. Așa a aflat, scoțîndu-i cuvintele cu cleștele din gură, că are trei copii care stau la mama ei, în împrejurimile Celeabinsk-ului, că a suferit trei condamnări și că cei cu care „lucrează” au poreclit-o „Pescărușul”.

— Un pescăruș, dar un pescăruș cu aripile frînte, asta ești! a muștrat-o cu asprime tânărul. De ce te supără că-ți vorbesc de îndatoririle pe care le ai față de copii? Nu, n-am să te dau pe mîna miliției. N-are nici un rost. Altceva trebuie făcut cu tine, și la asta nu mă îndeamnă numai propria-mi conștiință, ci și conștiința celor alături de care trăim, conștiința întregului popor sovietic. Hotărît lucru, trebuie să-ți schimbi viața. Ar fi bine să începi să muncești. Abia atunci ai să începi să înțelegi ce înseamnă fericirea, să trăiești din propria-ți muncă, liber și cinstit!

Zile, luni, ani, cît să fi trecut de la această întâmplare? Și iată-l din nou pe „Pescăruș”, de astă dată nu buzunărind trecătorii, ci într-unul din atelierelor uzinei de ciment din Emanjelinsk.

Evenimentele care au sfîrșit prin a o reda pe Galina vieții cinstite s-au desfășurat lent și, desigur, n-au fost dintre cele mai puțin complicate.

Deși întîlnirea cu Zvonariov a zdruncinat-o, cu timpul însă amintirea ei s-a șters. Și totuși a mai avut parte de multe asemenea întîlniri. Totul în juru-i, și oamenii și viața, o îndemneau să cugete, să-și pună tot mai des întrebarea: îți dai oare seama cum trăiești? A părăsit Celeabinsk-ul și, după un an, cînd s-a reintors, aproape să nu-l mai recunoască. Nu cuteza să privească oamenii în față, în schimb nu putea să-și abată privirile de la cartierele de locuințe noi, răsărite ca din pămînt, de la vitrinele imbelugate care păreau să-i spună: uite, noi sîntem rodul muncii celor pe care-i furi. Și mai era un lucru care o uimea: oamenii, oamenii care în loc să ceară numai să fie pedepsiți, cum obișnuiau înainte vreme, se străduiau în primul rînd s-o facă să înțeleagă ce lucru rușinos făptuiește, s-o trezească la realitate. Timpul continua să-și depene caierul, și viața Galinei devenea tot mai insuportabilă. Uneori ar fi vrut să-și mărturisască zbuciumul, să ceară sfatul cuiva, dar cine i-ar fi dat crezare. Și iat-o din nou pe banca acuzaților, pentru a patra oară. Verdictul cerea trimiterea ei într-o colonie de muncă.

După sosirea Galina e însă ușoară și fu încă, după ce licitată. În orașului coloniei, îi și plăcea: „Muncitoarea”, Sofiei Dzerjinska, zentului luptător dresat tuturor.

„A fi mamă, ales la noi, în

Pe Galina ar notat în jurnalele martie. De cînd a început să viața nouă. Vre jire, ca să-mi r

Despre gîndurile fetei Dzerjinska a sosit răspuns de greșelile pe vreii să-ți le r tate, nu există fii mamă... Îți de o familie u turi de fiicele nos, societatea

Sfîrșitul acest Ințr-o zi de t larg și Galina crează la fabrică jutor mecanic. s salariul e bun, se mute și în

Galina Verhovîh al exemplului cația aceasta, e la inima împied rînd că omul e în procesul ei a jinul marii fam

Întîmplării ac numai semnifica uzate din dosar colonii de mun fișe la marea e ca omul să-și t pară rău că a t

ARKADI SAHNIN

O întîmplare în adîncurile mării

„Baștovoii se echipa pe punte. Era learcă de sudoare: sub o arșiță de nesuportat trăsese pe el două combinezoane de lînă, o vestă îmblănită și o pereche de cioareci lungi, de blană, care-i ajungeau pînă mai sus de genunchi. După care a fost ajutat să-și îmbrace costumul de scafandru, i s-au fixat pe piept și în spate balasturile de adîncime iar picioarele i-au fost introduse în niște galoși uriași de metal. În sfîrșit ciochinările au fost strînse, s-a controlat funcționarea microfonului și a căștii, iar Nikolai și-a virat cușitul în teacă, a luat lanterna, a strîns în dinți muștiucul aparatului de oxigen și s-a aburcat pe cadrul metalic, deasupra căruia se afla un clopot uriaș sub care, în clipa scufundării, se formează așanumita „perna” de aer... De cealaltă parte a cadrului ședea Serghei Rîkov, scafandru secund care urma să-l însoțească pe Nikolai în anevoioasa-i expediție în tainica lume a adîncurilor...”

— Fiți gata pentru lansare!

Sus, pe catargul vasului, au țîșnit două stegulețe, semn că sub apă se află oameni. Marea e liniștită, cerul senin, săgetat doar de zborul neostoșitorilor pescăruși...

Acul indicatorului de adîncime aleargă, tremurînd, pe cadran: 10...20...30...50 de metri. Apa strînge ca într-o mîngînă. La fiecare zece metri presiunea crește cu o atmosferă, după cum tot cu o atmosferă sporește presiunea în interiorul costumului de scafandru, în plămîni și în întregul organism al celor doi oameni. Din cînd în cînd Nikolai aude în cască: — Cum te simți? — Perfect sună invariabil răspunsul scafandrului. Acul indicatorului continuă să alerge, tremurînd, pe cadran: ...60...70...73... și iată că în clipa următoare, cei de sus aud, înlemniți, strigătul de groază al lui Nikolai:

— Drept asupra mea se îndreaptă un submarin! Are lans-torpiledeschise!...

— Stop! Oprîți coborîrea! strigă comandantul și se repede la telefon. Nu te alarma! Nu te alarma! Submarinul trece la o adîncime mai mică... Preghătiți-vă de ridicare!

Oamenii de pe covertă se privesc nedumeriți. Bănuiesc despre ce e vorba și totuși nu le vine a crede. Se știe că la mari adîncimi azotul, ca și oxigenul, da, oxigenul, elementul acesta atît de necesar plămînilor omului, au uneori efecte nefaste asupra organismului. Azotul, de pildă, se transformă într-o puternică substanță narcotică și cel care îl inspiră are tot felul de halucinații, care de care mai bizare: i se năzăresc,

bunăoară, orașe, submarine, furnale fumegînde, escadre înleștate în luptă... Dar această acțiune a azotului o resimț mai cu seamă începătorii, scafandrii tineri, pe cînd Nikolai Baștovoii e un „lup” al adîncurilor. Cîte vase, cîte avioane și submarine, cîte mine rămase de pe vremea războiului n-a scos acest om neînfricat, străbătînd zeci și zeci de kilometri pe cele mai accidentate funduri marine! Și totuși... Curînd bănuiala se adevăra. Ridicată cițiva metri mai sus, Nikolai uită cu desăvîrșire de „submarin” și rămase intrigat de faptul că coborîrea fusese oprită. Da, azotul era de vină. Hotărîră deci să continue coborîrea scafandrilor dar să-i alimenteze acum cu un amestec de heliu și oxigen. Și acul indicatorului de adîncime începu să vibreze din nou: 70...75...80...

Menghina apelor înleștează trupurile din ce în ce mai tare, acul coboară necontenit: 90...100...120...

— Cum vă simțiți?

— Perfect! Vine invariabil răspunsul.

...130...140...150... Acum în pieptul lui Nikolai Baștovoii presiunea a ajuns la șaisprezece atmosfere, cît în căldarea celei mai puternice locomotive cu abur...

Acul continuă să coboare.

— Vizibilitatea?

— Un metru, vine răspunsul. Stop! Am ajuns pe sol.

Primind de sus ordinul de a trece la îndeplinirea misiunii, Nikolai se apropie de Rîkov. Scafandrii își string mîinile. Rîkov va rămîne pe loc, căci are sarcina de a ține și supraveghea cablul de legătură al lui Nikolai și de a-i da ajutor, la nevoie.

Nikolai pornește înainte. La un metru în jurul lui — beznă de nepătruns. Nici pești, nici liane, nici frumuseți de basm — neant. Calcă ușor. La această adîncime, în ciuda celor optzeci de kilograme cît cîntăresc numai balastul și încălțările metalice ale scafandrului, greutatea lui nu trece de patru-cinci kilograme și cel mai mic efort îl poate sălta în sus, cu unu-doi metri. Dar deplasarea pe orizontală e extrem de anevoioasă din cauza mediului lichid. La o astfel de adîncime scafandru poate înainta cu o viteză de cel mult trei sute de metri pe oră. Să străbați, însă, această distanță este aproape imposibil, căci trebuie depuse eforturi colosale la fiecare pas. Înaintezi pieziș, cu umărul înainte...

Iată însă că Nikolai a ajuns în dreptul epavei căutate. Are sarcina de a o cerceta. Trebuie să facă un salt ca să se ridice pe

punte. Pentru asta mai adaugă în costumul său o anumită cantitate de amestec gazos. Dacă ar greși și ar adăuga o cantitate mai mare, ar începe să urce vertiginos. Dar n-ar ajunge niciodată la suprafață, deoarece la o anumită adîncime costumul său ar exploda din cauza presiunii iar trupul, tras de balast, s-ar duce ca un bolovan la fund... Și mai există o primejdie: în timpul saltului pe puntea epavei, trebuie să aibă grijă în fiecare clipă ca picioarele nu cumva să-i ajungă deasupra capului, căci lucrul i-ar fi fatal. Amestecul gazos ar năvăli în partea inferioară a costumului, spre picioare, iar balastul de pe umeri i-ar da numădeciit peste cap. N-ar mai putea ieși niciodată din această poziție și moartea ar surveni în scurt timp. Nu-i vorba, ar mai avea posibilitatea să-i anunțe pe cei de pe vas despre nenorocirea întîmplată, dar intervenția lor ar fi zadarnică, căci se știe că cu cît presiunea e mai mare cu atît cantitatea de gaze ce se dizolvă în țesuturi și în sînge și ea mai mare și în clipa unei ridicări brusce ar năvăli din organism sub formă de bule, ca dintr-o sticlă de șampanie căreia i s-a scos dopul, distrugînd vasele sangvine. Iată dar pentru ce scafandrii aflați la mari adîncimi sînt ridicați la suprafață încet, ceasuri în șir, cu nenumerate opriri.

Dar Nikolai e un scafandru experimentat și acționează cu precauție. Îndeplinindu-și cu bine misiunea pe bordul epavei și simțîndu-se cu desăvîrșire epuizat, Nikolai dă să se întoarcă în punctul unde l-a lăsat pe Rîkov. A primit și ordin în acest sens de la cei de pe vas.

O pornește, așadar, îndărăt, cu multă băgare de seamă, căutînd să facă cît mai puține mișcări inutile. Deodată însă aude în cască vocea alarmată a comandantului.

— Vezi ce s-a întîmplat cu Rîkov. Nu răspunde la apel.

Nikolai grăbește pasul. Ajunge în dreptul cadrului metalic, își caută tovarășul. Il găsește întins pe jos, sub clopot. Se repede la el, îl smucește în sus, își apropie casca de a lui și constată, îngrozit, că Rîkov a scăpat din gură muștiucul aparatului de oxigen... Știe ce-nseamnă asta. Există o singură scăpare și Nikolai nu stă o clipă pe gînduri: introduce capul tovarășului său în „perna” de aer de sub cupola clopotului și smulge, cu o mișcare reflexă, ferestruica de respirație a căștii. Acum Rîkov poate respira, dar nu face nici o mișcare, nu dă nici un semn de viață. Cîte minute să fi zăcut așa, fără să respire? Oare mai trăiește, sau

Micimantul Nikolai Baștovoii, scafandru de meserie, plecase în ajun în larg spunînd a lor săi că se va întoarce a doua zi. Dar nici Vera, nevastă sa, nici Saško, bătețelul lor, nu bănuiau că Nikolai nu se va ține de cuvînt, că nu se va întoarce nulle zile și că acolo, în adîncurile mării, în împărăția beznelor fără sîrșit se va consuma o mare dramă, a cărei erou principal va fi Nikolai.

ZIARIȘTII SE DOCUMENTEAZĂ

ie, personalul observă că
o încredință deci o muncă
ntrolul medical. Mai mult
ul pe lume, Galina fu fe-
la îndemnul conducăto-
epu să citească. De altfel
jta să uite trecutul, pre-
a căzut în mină și revista
mai publicase un apel al
i tovarăsa de luptă a emi-
nionar Felix Dzerjinski, a-
ovietice.

elul, e o mare fericire, mai
onstruiește comunismul..."
cat-o adinc. Și iată ce și-a
ținea cu regularitate : „6
apelul Sofiei Dzerjinskaia
e gândul cum să încep o
ecsc, să muncesc cu îndir-
ina”.

frământau i-a scris și So-
i sfatul. După un timp
pucuroasă că-ți dai seama
săvârșit față de patrie, că
muncind cinstit. Ai drep-
ai mare pe lume decât să
upă eliberare să ai parte
ei fiii să construiască, ală-
ei noastre, un viitor lumi-

ări nu-i de fel nefiresc.
țile coloniei s-au deschis
nou în viață. Acum lu-
f din Emanjelinsk, și e a-
poartă prietenos cu dînsa,
upra, de Anul Nou are să
ă nouă.

ăi e rezultatul educației,
care trăiește. Căci edu-
t să pătrundă totuși pînă
nei a învățat-o în primul
i trăiască viața demn. Și
mare, Galina a simțit spri-

ate fi atribuită astfel nu
erii definitive a unei fișe
în ce mai goale ale unei
cea a adăugirii unei noi
cietății, ale cărei legi cer
a în așa fel, încît să nu-i

Al. Brătescu

ține în brațe un cadavru ? Oricum,
ă-l țină în această poziție căci altă
u există. Poate-și va reveni totuși.
vea oare Nikolai putere destulă ca
ă tovarășul în brațe cinci ore în
a dura ridicarea lor la suprafață ?
nu are dreptul să-l coboare nici cu
netru mai jos, căci apa de sub clo-
unge pînă la piept, iar ferestruica
rație a căștii lui Rikov e deschisă...
de sus cuvinte inutile, de îmbărbă-
e regret că nu li se poate acorda
ată nici un ajutor. Știe asta fără
spună : adincimea este prea mare
ndrii de pe puntea vasului sînt ti-
ă experiență. A-i trimite în ajuto-
doi ar echivala cu trimiterea unui
nu știe să înoate să-l salveze pe
e se înecă...

și caută o poziție mai comodă.
pe Rikov deasupra lui, în așa fel
utatea acestuia să-i cadă nu numai
ci pe întregul corp, și se sprijină
te de peretele clopotului. Se gin-
mai cum să-și schimbe poziția în
d brațele îi vor înțepeni cu desă-
ind deodată Rikov se smucește și-l
ureros cu galoșul lui de metal în
piciorului stîng. Lui Nikolai i se
u în fața ochilor, geme. În aceeași
ă, urmează o altă lovitură, cu ca-
-l face pe Nikolai să se izbească
de peretele metalic al clopotului.
e simte că i se moaie picioarele.
e zbate furios în brațele lui și lo-
rmează una după alta. Cei de pe
asului aud, amplificate de micro-
camățul lui Nikolai și loviturile
peretele clopotului și rămîn cons-
a peste o sută de metri sub ei,
mării, se desfășoară o dramă
u pot interveni. Știu ce s-a întîm-
ikov : intoxicație acută cu oxigen.
și Nikolai. Vede obrazul conges-
tovarășului său, spuma care-i
gură. Încearcă să-l imobilizeze. Îi
eșine. Nu se mai apără de lovi-
arcă doar să se mai țină pe picioa-
nu-l scape pe Rikov sub apă... Îl
deslușit, cu voce sugrumată :

mă lovi ! Nu mă lovi !

sus aud totul. Amplificatorul în-
ecare zgomot, fiecare cuvînt. Oa-
ă să se uite unul în ochii celui-
mai slabi pleacă, coboară în ca-
nu audă, să nu fie martorii aces-
ociri. Nimeni nu iese pe punte.

În rîndurile de față am dori să vă povestim cum s-au documentat cîțiva ziariști sovietici. S-ar putea crede că e o problemă „internă”, strict profesională. Dar nu, sîntem convinși că ea îi va interesa pe cititori.

Redacțiile ziarului „Izvestia” și revistele „Ogoniok” au inițiat nu de mult în paginile acestora o rubrică nouă cu tema : Cum este deservită populația.

Faptul că ambele publicații au ales aceeași temă nu este o simplă coincidență. Sau, în orice caz, e o coincidență plină de semnificații. Buna deservire a oamenilor muncii este la ordinea zilei în Uniunea Sovietică.

Spuneam, dar, că „Izvestia” și „Ogoniok” intenționează să publice o suită de articole despre deservire. Cum se procedează de obicei în astfel de cazuri, ziariștii cărora le-a fost încredințată sarcina aceasta au plecat pe teren să se documenteze. Dar nu într-o documentare obișnuită...

Reportaj la volan

Andrei Novikov conduce o „Volgă” modernă pe străzile Moscovei. Andrei Novikov este reporter la „Ogoniok”. Mașina nu este a lui. Andrei o conduce ca... șofer. Vrea să scrie un reportaj despre felul cum este organizat transportul auto la Moscova și se documentează lucrînd o zi ca șofer.

„Volgă” la volanul căreia se află Andrei Novikov, unul din cele 5.000 de taxluri ale Moscovei de azi, lunecă lin pe bulevardele largi, asfaltate, cu blocuri moderne. Urînd, în reportaj, drumul automobilului condus de reporter, facem o foarte plăcută și edificatoare plimbare prin Moscova anulul 1960.

Cine-s pasagerii care se perindă pe pernele moi și comode ale „Volgăi” ? Un tată tînăr și foarte emoționat, nerăbdător să ajungă la casa de naștere și să-și la acasă fetița. („Înțelegi, fiica mea” — explică el mîndru și fericit șoferului). Un muncitor care se duce cu familia la o expoziție. Un student care a întîrziat la cursuri și se grăbește pentru ca fata iubită să nu-l aștepte prea mult.

Dar, bineînțeles, Andrei Novikov nu uită nici o clipă că se află în „documentare”. În

reportajul lui „la volan” el analizează cu competență diferitele aspecte legate de problema transportului auto, scoțînd în evidență părțile bune, criticînd ceea ce mai lasă de dorit.

O zi în magazin

„Izvestia” a trimis în documentare, prin cîteva magazine din Moscova, Leningrad, Stalingrad, Kuibîșev și alte localități mari și mici, 29 de reporteri. Dar numai 28 au lucrat ca vînzători. Unul nu s-a putut „plasa”. De ce, veți afla mai tîrziu.

Deocamdată să vedem ce au constatat cei 28 de reporteri care și-au părăsit pentru o zi profesia gazetărească și au luat loc îndărătul teșghelelor, ca niște vînzători de meserie, pentru a se găsi față-n față cu cumpărătorii și a afla astfel, în modul cel mai nemijlocit, cum sînt deservii aceștia.

„Primul popas — într-un magazin din orașul Elektrostal de lîngă Moscova. Locuitorii tîneri așezării muncitorești îi spun familiar „micul nostru G.U.M.” socotîndu-l pe drept tîvinț fratelui mezin al gigantului comercial din Moscova.

„Micul G.U.M.” oferă tot ce-ți poștește inima — de la mănuși și creioane colorate pînă la televizoare și motociclete. Dar mai ales pleacă de acolo mulțumite cumpărătoarele dornice să-și îmbogățească garderoba. Pe lîngă că există tot felul de confecții (și e plăcut și ușor să alegi cînd ai alături o vînzătoare-consultantă — există un aseme-nea post în statele magazinului — care te

sîtătuiește cu competență și amabilitate), acolo, la „micul G.U.M.”, fiecare cumpărătoare își poate lucra singură modelul de rochie ales. Există un atelier special pe care scrie : „Coaseți-vă singure”. Pentru a da curs acestui îndemn, trebuie să știi să faci un singur lucru : să coși la mașină. Restul — croitul, înșăilatul, proba — se execută de către personalul atelierului. Prețurile sînt cît se poate de convenabile : croitul — 7 ruble, proba — 8 ruble, înșăilatul — 7 ruble. Cu alte cuvinte, cusutul unei rochii costă numai 22 de ruble.

...În condica de reclamații a magazinului cu articole de menaj nr. 15 din Riga, un cumpărător a scris : „Condica asta ar trebui să se numească condica de mulțumiri. Ce să reclami cînd fiecare pleacă de aici mulțumit ?”

Iată și cîteva din faptele care au inspirat aceste rînduri :

O cumpărătoare avea nevoie de un termos. Dar articolul cerut lipsea în ziua aceea.

— Vă rog să ne lăsați numărul de telefon și vă vom anunța îndată ce vom primi — i-a cerut vînzătoarea.

Nu este o excepție. Oricîteori lipsește un articol cerut de cumpărători, personalul magazinului își notează numerele respective de telefon și-i anunță de îndată ce le pot satisface cererile.

În același magazin vînzătoarele te ajută să alegi un cadou util și frumos, te sfătuiesc cum să-ți asortezi vesela. Pe care, dacă vrei poți să o iei și pe credit...

Să mai răsfoim filele unei „condici de reclamații”. Ea aparține cofetăriei „Lakomka” din îndepărtatul Barnaul. (În paranteză fie spus, vitrinele „Lakomkai” sînt adevărate opere de artă. Aici estetica este la mare cinste). Ce scriu cumpărătorii ? Ei mulțumesc personalului cofetăriei pentru că le-a expediat cumpărăturile la domiciliu, pentru că i-a sîtuit cum să orneze o tortă de ziua onomastică, pentru amabilitatea și atenția cu care-i înconjoară în permanență.

Încă o „condică de reclamații” care nu-și merită numele.

Evident, constatările grupului de reporteri nu sînt numai pozitive. Dar acestea predomină. Fapt care l-a împiedicat să se „plaseze” pe cei de al 29-lea ziarist. Foiletonist de meserie, omul n-a găsit subiecte „lari”...

Ilia Scutaru

Scafandru ?... Ce interesant !

Marea aceasta imensă, azurie, scaldată în soare, îi dezgustă. Sub luciul ei înșelător, în tenebrele adîncurilor sale, doi oameni, doi tovarăși ai lor se zbat între viață și moarte... Și n-au cum să-i ajute. Să mărească turația motorului de la trolice, să grăbească ridicarea, nu se poate. Ar aduce pe punte două cadavre. Ofițerii adunați în mijlocul dunetei o știu prea bine. Și o știu și marinarii și tinerii scafandri care se apropie de comandant, cerîndu-i voie să coboare în ajutorul celor doi. Dar comandantul are fața ca de piatră, pare insensibil. Nici nu le mulțumește măcar pentru curajul și abnegația de care dau dovadă, pentru că propunerea lor echivalează cu o sinucidere... Ridică ochii și se uită întrebător la Soloviov, medicul navei. Bănuieste dinainte răspunsul : la această adîncime organismul omenesc nu poate rezista la o asemenea sarcină. În scurt timp Baștovoii își va pierde cunoștința. Ofițerii își dau, pe rînd, părerea. E unanimă : așa, se vor prăpădi amîndoi. Trebuie jertfit unul din ei... Comandantul șovăie. Micimanul Nikolai Baștovoii este unul dintre cei mai buni scafandri ai flotei. Acum cîțiva ani, punîndu-și viața în primejdie, Baștovoii l-a salvat de la o moarte sigură pe scafandru Fiodor Belii cînd acesta, aflîndu-se la o mare adîncime, s-a răsturnat cu picioarele în sus. Îi mai datorează viața lui Baștovoii și scafandru Iașcenko și mulți alții. Acum are dreptul și el să fie cruțat...

Microfonul amuțise. Nu se mai auzeau nici loviturile, nici vocea lui Baștovoii. Cu glasul înecat de emoție, parcă uitînd că se află în post pe un vas militar și că în preajma lui sînt ofițerii, radiotelegrafistul se ruga cu disperare :

— Nikolai, ce-i cu tine ? Răspunde, mă auzi, răspunde ! Te roagă băieții. Nikolai, Nikolai !

Baștovoii răspunde, dar nimeni nu pricepe o vorbă. Se auzi un hîrîit gutural și atît... Atunci se apropie comandantul de aparat. După expresia feței, după mers, oamenii ghiciră hotărîrea luată și, ca la o comandă, încremeniră cu toți în poziția de „drepti”.

— Miciman Nikolai Baștovoii ! Răspunde !

ordonă comandantul. Ai putere destulă să treci singur pe cadru și să-ți reocupi locul dumentale ? Răspunde, îți ordon !

Dar fie că nu era în stare, fie că nu găsea răspuns, Nikolai tăcea. Un gînd, un singur gînd îi fulgeră prin minte : „Dar după asta... după asta, cum am să trăiesc ?”

Rikov se liniștise și zăcea nemișcat în brațele lui și, în ciuda faptului că pentru prima dată în viață Nikolai simțea că nu mai este stăpînul propriilor mădulare, că nu mai poate dispune de vinjoasele sale brațe, cu un ultim, supraomenesc efort îl sălta pe Rikov pe umeri și se lăsă pe vine, ocupînd cu uriașu-i trup toată cavitatea inferioară a clopotului...

Făcuse asta ca Rikov să nu aibă unde să cadă în caz că i-ar aluneca de pe umeri. După aceea își pierdu cunoștința. În cursul celor cinci ceasuri cît dură ridicarea la suprafață se trezi de cîteva ori, dar de fiecare dată, peste o clipă, cădea iar în neant.

Ultima oară cînd se deșteptă văzu lîngă el, pe cadru, doi scafandri tineri care-l susțineau...

Apoi se trezi pe punte, în camera de decomprimare. Rikov era întins alături de el, trăia. În mica fereastră a camerei se îmbulzeau chipuri cunoscute de tovarăși. Veniseră să-i vadă și le zîmbeau.

Sevastopol, golful Strelești.

*) Text prescurtat.

1954... Tînărul inginer sovietic Ghennadi Turkin construiește prima machetă a unui automobil cu „pernă de aer”. Macheta înfățișează un automobil înzestrat cu două ventilatoare, care suflă aerul prin niște orificii așezate sub vehicul. Macheta plana la cîțiva centimetri de sol, trecînd deasupra unor mici obstacole.

Mai 1955... Este prezentată publicului a doua machetă, de astă dată mai mare.

19 septembrie 1955... Se pune în funcțiune un model în mărime naturală.

Octombrie 1960... Specialiștii sovietici au elaborat proiectul unei nave maritime cu „pernă de aer”. Greutatea navei va fi de 400 tone. Ea se va deplasa la o înălțime de 1,5—2 metri cu o viteză de 170—200 km pe oră.

Aceasta este scurta istorie a uneia dintre cele mai revoluționare invenții ale tehnicii moderne.

O revelație în transporturi: automobilul fără roți

„Perna de aer” va deschide poate un nou capitol în istoria tehnicii, continuare firească la acela apărut în urmă cu mii de ani, cînd a fost inventată roata. Ca și roata, care a luat locul patinei de sanie, perna de aer este destinată să micșoreze frecarea vehiculului cu solul, ceea ce va permite ca circulația să se facă cu viteze mult mai mari. În același timp, pentru vehiculele cu pernă de aer nu vor mai fi necesare șosele și autostrăzi atât de costisitoare. O „șosea” pentru vehiculele cu pernă de aer se execută prin simpla nivelare cu buldozerul. De aici marele avantaj pe care îl oferă noile vehicule pentru echiparea expedițiilor, a șantierelor din regiunile slab dezvoltate etc.

PERNA DE AER

Dar, ce este de fapt „perna de aer”? Știți, desigur, ce este o saltea sau o pernă pneumatică. Aerul dinăuntru este elastic și face ca perna sau salteaua să se „arcuiască” ușor. Dealtfel, la multe autovehicule resorturile de oțel au fost înlocuite cu burdufuri umflate cu aer. Pe o „pernă de aer” similară alunecă și noile vehicule. Cum de nu se rupe învelișul pernei de aer? Răspunsul e foarte simplu. Învelișul pernei de aer este făcut tot din... aer. Pentru realizarea pernei de aer, motorul vehiculului pune în mișcare un ventilator. Acesta trimite aerul dedesubtul vehiculului, prin niște orificii. Felul cum sînt așezate aceste orificii este „secretul” pernei de aer. Ele înconjoară periferia vehiculului în așa fel încît aerul care iese cu presiune formează un fel de perdea invizibilă, care menține sub vehicul o „pernă” de aer comprimată.

Pentru ca să punem în mișcare un vehicul cu pernă de aer trebuie să pornim doar ventilatorul. Vehiculul se ridică încet în sus, pînă la cîteva zeci de centimetri, atîta cît ține perdeaua de aer. Acum e ușor de înțeles de ce perna de aer este la fel de eficace pe apă oa și pe uscat; suprafața apei este impermeabilă pentru perna de aer.

Pentru înaintare există două soluții. Prima, cea mai simplă, este de a înclina puțin vehiculul înainte, astfel încît o cantitate mai mare de aer să iasă prin partea dinapoi a „pernei”. A doua soluție, care se va aplica vehiculelor mai mari, prevede împingerea înainte prin reacția unor jeturi de gaze, la fel ca la avioanele turboreactoare.

Noile vehicule nu zboară. Ele sînt susținute de sol, și nu de aer, oricît de paradoxal ar părea aceasta. Perna de aer joacă același rol de intermediar ca și aerul din camerele roților de automobil.

Probabil că noile automobile fără roți vor trebui totuși, pentru cazul defecțiunilor de motor, să fie echipate cu roți mici și ușoare care să permită remorcarea lor pînă la atelierul de reparații.

NAVE AMFIBII

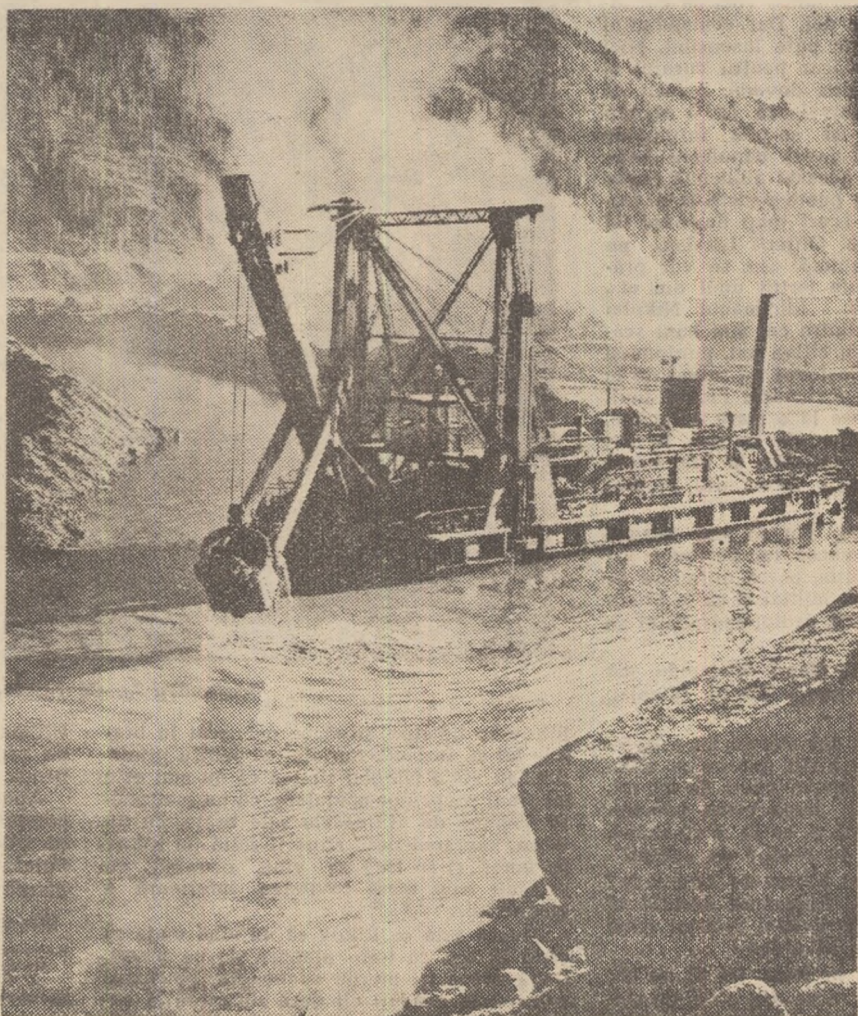
Faptul că perna de aer poate fi utilizată la fel de bine pe apă ca

și pe uscat a îndreptat atenția specialiștilor sovietici mai întîi către construirea unor nave maritime decît a unor vehicule terestre. Explicația? Perna cu aer poate da un mare randament la vehiculele mari. Vehiculele mici pe pernă de aer consumă cantități prea mari de combustibil. Șoselele actuale nu se pretează încă la circulația unor vehicule mari, ca nava sovietică cu pernă de aer, care va cîntări 400 de tone și va avea cîteva zeci de metri lungime.

Realizarea acestui vehicul foarte puternic se datorește progreselor făcute de tehnica sovietică în domeniul turbinelor cu gaze de mare putere, trainice și sigure în funcționare. Mulțumită puternicilor ei motoare, noua navă sovietică nu va trebui să se teamă de valuri. Perna de aer va face ca nava să treacă deasupra lor.

Viteza de 200 km. pe oră, mai mare decît a oricărei nave realizate pînă azi, va face din nava sovietică un rival al avioanelor pe distanțe scurte. Pentru noua navă nu sînt necesare porturi, cheiuri sau debarcadere. Ea va „ancora” pe uscat, profitînd de orice plajă sau pantă lină.

ing. A. Negrea

Pe șantierul hidrocentralei de la Krasnoirsk

Ce este „globul de foc”!

Îată cum descrie un martor ocular apariția și evoluția unui „glob de foc”, fenomen natural care preocupă un mare număr de oameni de știință din Uniunea Sovietică și din lumea întreagă :

„...Către miezul nopții s-a iscat o „furtună uscată”. Am stins lumina și am deschis fereastra.

Timp de cîteva minute am contemplat un tablou măreț... După o bubuitură de tunet foarte apropiată, deasupra cimpului s-a aprins un glob mare, portocaliu, care de departe aducea cu un bec electric.

La început, a clocotit împrăștiind mici baloane strălucitoare, pentru ca mai apoi să se destrame împrôncînd scînteii albastre, după care globul a început să alunece spre pămînt.

Am sărit pe fereastră și am pornit în grabă pe urmele globului, ajungîndu-l curînd din urmă. Avea diametrul cam de 1,5 metri și înainta la vreo zece metri deasupra pămîntului. Nu-mi puteam desprinde ochii de la el și mi se părea (lucru de care azi nu mai sînt cu totul convins) că, din portocaliu deschis devenea tot mai închis și, în același timp, semitransparent. Pe măsură ce înainta, se întuinea parcă și își micșora diametrul. Aluneca foarte încet, așa că puteam merge pe urmele lui, fără să mă grăbesc.

După vreo cinci minute globul a dispărut cu totul fără nici un zgomot, topindu-se parcă în întuneric...”

Caracteristicile „globului de foc” sau „fulgerului globular”, cum i se mai spune, sînt descrise cu destulă precizie. Se știe, de pildă, că temperatura lui variază între 800 și 5.000 de grade, iar diametrul — de la cîteva milimetri pînă la cîteva zeci de metri. S-a calculat, de asemenea, că energia eliberată prin explozia materiei din „fulgerul globular” întrece de 30—60 de ori energia exploziei produse de pulberea fără fum. Cu toate acestea „globul de foc” poate trece prin crăpăturile, de abia vizibile, dintr-un perete, fără să aprindă tapetul.

Timp de multe decenii, oamenii de știință nu au reușit să dezlege taina acestui ciudat fenomen al naturii.

În eul mediu se stabilise „cu precizie” că „globul de foc” este forma vizibilă pe care o îmbracă diavolul, pentru a-i speria pe drept credincioși.

În veacul trecut, cînd a început marșul victorios al chimiei, s-au făcut primele încercări cu adevărat științifice de a se stabili compoziția materiei care se formează în urma descărcării fulgerului linear obișnuit.

Mergînd pe aceeași cale, oamenii de știință au presupus că „fulgerul globular” este un gaz detonant (un amestec de hidrogen cu oxigenul din aer). Dar atunci cînd acest gaz a fost obținut pe cale artificială s-a constatat că el nu lumina, nu împrăstia scînteii, nu pătrundea prin crăpăturile pereților, ci se dispersa pe loc sau exploda. Afară de aceasta, s-a descoperit curînd că puterea exploziei „fulgerului globular” întrece de aproape 40 de ori puterea de explozie a gazului detonant.

Savantul rus P. N. Cirvinski, care s-a ocupat de dezlegarea tainei „fulgerului globular”, a presupus că este un amestec electrizat de gaze : azot, oxigen, hidrogen, ozon și cîteva oxizi ai azotului. Dar și această ipoteză a fost respinsă. Nici un fel de oxizi, protoxizi, gaze detonante sau ozon nu ating energia „fulgerului globular”, în nici un fel de combinații.

După ce Hiroshima a fost nimicită în chip barbar, s-a încercat explicarea forței energetice a „globurilor de foc” prin degajarea de energie intranucleară. Unii oameni de știință au numit „fulgerul globular” un fel de bombă în miniatură, care își degajă treptat energia. Era un lucru pe care-l puteau susține numai cei care nu făcuseră nici cel mai elementar calcul al bilanțului energetic al „fulgerului globular” : căci calculele arată că puterea de explozie a acestuia este de aproximativ 100 de ori mai mică decît cea degajată de energia atomică.

Vedem, dar, că pentru combinațiile chimice simple, energia degajată de „fulgerul globular” este prea mare, iar pentru procesele intraatomice este prea mică. Abia de curînd s-a reușit, în sfîrșit, să se găsească o explicație satisfăcătoare a caracteristicilor sale.

Ce este, deci, „globul de foc”? În atmosferă, sub acțiunea descărcărilor electrice a fulgerului linear, se petrece ionizarea și disocierea unui volum anumit din aerul obișnuit.

Se știe că disocierea este un proces în care moleculele se descompun în atomi. În procesul de ionizare, atomii neutri capătă sarcină electrică. Ambele procese sînt însoțite de absorbții de energie în cantități mari. De aceea, „fulgerul globular” nici nu poate fi numit „fulger”, căci nu este altceva decît un concentrat de aer, încărcat cu energie.

Concentratul de aer cedează treptat energia, atunci cînd întâlnește electronii liberi, care îl înconjoară. Astfel se explică de ce globul e luminos. Pierzîndu-și toată energia, globul dispare transformîndu-se din nou în aer obișnuit. Dacă însă întâlnește în cale anumite substanțe care acționează ca niște catalizatori, globul explodează. Asemenea catalizatori pot fi oxizii de carbon și de azot care se întîlesc în aer sub formă de vapori, praf, funingine etc.

Concentratul de aer disociat și ionizat obținut pe cale artificială se comportă întocmai ca „fulgerul globular”. Singura deosebire constă în aceea că „globul de foc” artificial se obține în dimensiuni foarte mici și de aceea are o viață foarte scurtă — de cîteva secunde, pe cînd „fulgerul” adevărat are o viață de cîteva minute sau chiar de cîteva ore.

Aparatura care permite să se obțină „globuri de foc” e foarte simplă. Ea se compune dintr-un tub de cuarț, special profilat, cu un miez refractar care nu e bun conducător de electricitate și în care sînt plasate arcuri electrice. În urma procesului de disociere și ionizare termică, aerul se răcește brusc și iese din tubul de cuarț sub formă de glob luminos, cu diametrul de circa 1 cm. Acest „fulger globular” artificial clocoțește și împrăstie scînteii întocmai ca și cel natural. Obținînd „fulgerul globular” pe cale artificială, oamenii de știință vor putea studia în amănunțime procesele care au loc în atmosferă, pe vreme de furtună.

ing. A. Iuriev

★ FILMUL ★

Actrița Olga Krasina în rolul Lizei

Filme despre care se vorbește

„Dama de pică“

Nuvela lui Pușkin a atras de multă vreme atenția cineștilor. Iakov Protazanov a transpus-o pentru prima oară pe ecran în epoca filmului mut. Prin 1930 Mihail Romm a scris de asemenea un scenariu inspirat de această nuvelă. Apoi Serghei și Gheorghi Vasiliev au fost la rîndu-le ispitiți să ecranizeze dramatica poveste a lui Hermann, de astă dată avînd ca bază de plecare opera „Dama de pică“ a lui Ceaikovski. Proiectul lor n-a fost însă realizat. În schimb scenariul celor doi Vasiliev, vizuina lor asupra adaptării cinematografice a operei au fost studiate de regizorul Roman Tihomirov, care, încă anul trecut, la scurt răstimp după terminarea filmului „Evgheii Oneghin“ a început pregătirile pentru noua ecranizare. Tihomirov a scris scenariul în colaborare cu muzicologul B. Iarustovski, fiind seamă de indicațiile Vasilievilor.

Cea mai mare parte a acțiunii se desfășoară în natură — în grădina de vară din Petersburg și pe cheiurile Nevei. Muzica e integrată organic fiecărei imagini, fiind subordonată conținutului dramatic. În fața spectatorilor se perindă, trăiesc, se zburcună oameni reali, care nu amintesc nici o clipă de convenționalismul rolului jucat pe scenă. Episoadele filmate pe platou: în dormitorul contesei, la cazarmă sau la cazino sînt rezolvate prin soluții de un puternic dinamism, întregind concepția filmului.

Filmul „Dama de pică“, această adaptare pentru ecran a lucrării cu care culminează creația lui Ceaikovski în domeniul operei, reprezintă neîndoios o realizare de mare profunzime și originalitate, un mare pas înainte în desăvîșirea genului filmelor muzicale. Autorii filmului au transpus acțiunea într-o perioadă mai a-

proprie, în cel de al patrulea deceniu al secolului al XIX-lea, fapt care le-a permis să dezvăluie mai realist și mai profund conținutul operei, complicata lume interioară a lui Hermann, înfrîndu-l astfel mai mult cu eroul pușkinian.

Cu toate că au schimbat epoca, autorii au menținut totuși datele libretului inițial, pe care le-au adaptat necesităților ecranizării. Se știe că încă în 1935 V. Meyerhold, care lucra la montarea operei „Dama de pică“, dorea să realizeze un spectacol cît mai apropiat de nuvela lui Pușkin și a scris un nou libret pentru această operă. Libretul său s-a remarcat prin cîteva scene foarte izbutite, dar în general nu coincidea cu partitura muzicală, impunîndu-i un conținut care nu exista în opera lui Ceaikovski. Regizorul Tihomirov și ceilalți realizatori ai filmului (operator E. Șapiro, pictor I. Vuskovici) au căutat să evite acest inconvenient. Ei au rămas între granițele vechiului libret, socotînd esențial pentru reușita ecranizării o soluție regizorală cît mai cinematografică. Soluția aceasta constă în imbinarea organică dintre interpretarea muzicală și jocul realist al actorilor. Ecranul a solicitat actorilor o interpretare profund realistă, indispensabilă unei lucrări care are la bază o operă a lui Pușkin. Căci proza pușkiniană, caracterizată prin claritate și precizie, despre care Gogol scria că „în fața ei, însăși realitatea pare „lucrată“, respinge orice urmă de convenționalism. Izbutita alegere a interpretelor a condiționat principală soluție a acestel probleme. Rolul lui Hermann e interpretat în mod strălucit de Oleg Strijenov. În film, eroul nu mai este hîsar ca în operă ci inginer militar. E un om pasionat, care suferă și caută neîncetat ceva care să-l facă fericit, e acel Hermann din nu-

vela pușkiniană „cu profil de Napoleon și suflet de Mefisto“, un intrus în mijlocul reprezentanților înaltei societăți. Imaginea realizată de Strijenov e departe de înțelegerea primară a acestui personaj în accepția căreia Hermann era un individ frămîntat de calcule josnice, preocupat doar de ambiția de a se îmbogăți. În film, tragedia lui e prezentată ca o tragedie a unei prea mari cutezanțe. El nu se teme de destin ci se angajează într-o luptă neîmpăcată cu ursita. În imaginea plastică creată de actor răzbat cu neobișnuită finețe și profunzime sentimentele exprimate de muzică. Mimica lui se sincronizează perfect cu fiecare nuanță a arilor cîntate de tenorul Andjaparidze. Același lucru se poate spune și despre actrița E. Polevičkaia (voce S. Preobrajenskaia), care o interpretează pe bătrîna contesă — un personaj de un adînc tragicism, strania „damă de pică“ descrisă de Pușkin. Liza, delicata eroină a operei este interpretată de o tînără actriță, Olga Krasina. Cu multă ușurință și degajare s-a identificat actorul Vadim Medvedev cu rolul lui Tomski (voce V. Necipailo).

Reușita creației regizorale a lui R. Tihomirov se vedește și în interesanta prelucrare a montării, care e dinamică, în perfectă armonie cu muzica. Ni se pare foarte reușită îndrăzneța redare a monologului interior al personajelor prin intermediul unor arii muzicale. De asemenea, realizatorii filmului folosesc cu mult succes prim-planurile. Expresia ochilor, mișcarea sprîncenelor, complicata gamă a emoțiilor reflectată pe chipul lui Hermann și al contesei revelează spectatorilor într-un mod cu totul nou melodiile cunoscute ale operei lui Ceaikovski.

I. Manevici

Noul film al Jannei Prohorenko

Se știe că studenta Janna Prohorenko a fost revelația filmului „Balada soldatului“, film premiat la festivalurile internaționale de la Cannes și San Francisco.

Recent, Janna a fost invitată să turneze într-un nou film, consacrat eticii tineretului. Filmul se numește „Cum s-a putut întimpla“ și este realizat de regizorul Iuli Raizman (autorul filmului „Comunistul“), după scenariul lui I. Olșanski, ale cărui lucrări anterioare — „Casa în care locuiesc“ și „Prima zi de pace“ s-au remarcat prin lirismul și impresionanta investigație psihologică a personajelor.

Acțiunea noului film se desfășoară într-o școală, iar eroii sînt elevi din clasa a zecea. Un băiat scrie o scrisoare de dragoste colegei lui de bancă. Scrisoarea cade

în mina unui pedagog zeles și este apoi citită de întreaga clasă... Filmul zugrăvește inaugurarea primei iubiri în sufletele adolescenților, trăsăturile morale ale tineretului, punînd în dezbatere problema educării sentimentelor tinerii generații. Eroina filmului, Xenia, este interpretată de Janna Prohorenko. Regizorul Iuli Raizman arată multă încredere talentului tinerii actrițe. Într-un recent interviu acordat unui corespondent sovietic, el a declarat printre altele: „Janna Prohorenko este un talent promițător. Primul succes, care pentru mulți tineri e adeseori fatal, — căci gloria este o povară greu de suportat — n-a copleșit-o. Janna e o fată serioasă și modestă, lucru foarte important pentru viitoarea ei carieră actricească“.

Moment din filmul „Cintecul mării“, o producție a Studioului din Odessa, în care reapare actrița Zvetlana Jivankova

Ce roluri doresc să interpreteze?

Actorii vorbesc adesea despre rolurile preferate și numai rareori despre rolul dorit. La care visează, însă, deopotrivă tinerii ce abia au trecut pragul scenei sau al platoului de filmare ca și celebritățile, stelele. În rîndurile ce urmează, doi cunoscuți actori de film: Ia Arepina, (pe care spectatorii noștri

au văzut-o în „Neamul Jurbinilor“, „Fata căpitanului“, „Călătorie peste trei mări“, „Frunze roșii“, „În zgomotul roților“) și Mihail Ulianov — cunoscut din filmele „Casa în care locuiesc“, „Voluntarii“, „Ei au fost primii“, „Ekaterina Voronina“, ne vorbesc despre rolurile pe care ar dori să le interpreteze.

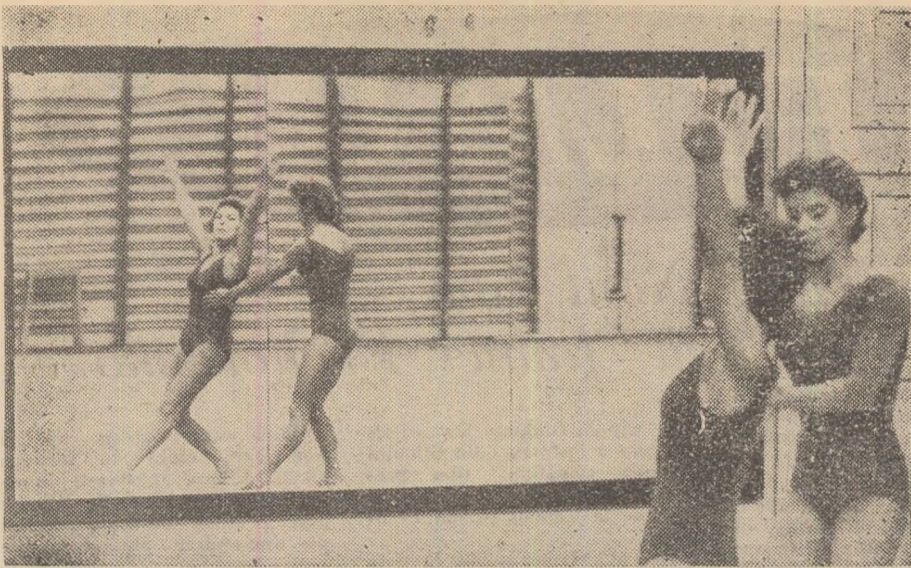
IA AREPINA: Dorința mea cea mai arzătoare este să fac teatru. Pare poate curios, dar într-un răstimp de șapte ani de cînd dețin diferite roluri în filme, n-am avut niciodată prilejul să joc într-o piesă de teatru. Socotesc că adevărata măiestrie interpretativă n-o poate dărui unui actor decît teatrul, repetițiile continui, neobositele căutări pentru desăvîșirea întru chipării scenice a personajului, cizelarea rolului de la un spectacol la altul.

În momentul de față studiez, împreună cu un colectiv de actori de film, scenariul Lidiei Suharevskaia „Un om ursuz“. Regia va fi semnată de talentatul comic Erast Garin. Dar nici rolul acesta nu este pentru mine rolul visat. Ce aș dori să interpretez? Pînă acum am dat viață pe ecran unor eroine lirice, ingenuie. Imi doresc foarte mult să încarnez o fată îndrăzneță într-o comedie sau un rol dramatic interesant.

MIHAIL ULIANOV: Teatrul e marea mea pasiune, de aceea m-am și consacrat artei dramatice. Dar îndrăgesc mult și cinematografia. Mă atrag îndeosebi nenumăratele posibilități pe care la oferă actorilor, regiei și montării cea de a șaptea artă. Depinde de scenariștii și de regizori și actori ca aceste posibilități să fie utilizate în întreaga lor măsură. Am interpretat mai multe roluri în filme, cele mai recente în „Cerul Balticeii“ și „O poveste obișnuită“. Cele mai multe din aceste roluri m-au satisfăcut. Dar rolul la care sînt sigur că într-o zi îl voi înfrunsa în cariera mea cinematografică.

prilejului să-l interpretez într-o zi? Sper că da. Despre ce este vorba? După părerea mea, fiecare actor așteaptă rolul cel mare, fiecare își dorește, cum se spune printre cinești — să intruchipeze un erou ca Ceapaev. Și eu aștept un asemenea rol, un asemenea erou. Și sînt sigur că într-o zi îl voi înfrunsa în cariera mea cinematografică.

La antrenament gimnasta Raisa Borisova

Trei antrenori ne-au spus...

Răspunzând invitației primite din partea Federației române de atletism, trei antrenori sovietici au ținut timp de 14 zile un amplu curs de pregătire în țara noastră. L-au audiat peste 80 de antrenori, transformați pentru două săptămâni în silitori elevi, ca să devină apoi dascăli sportivi și mai iscusiți.

V. P. Filin, candidat în științe pedagogice, L. A. Mitropolski, maestru emerit al sportului și V. B. Popov, asistent la Institutul de Cultură Fizică din Moscova, au urcat la catedră, au coborât pe stadion pentru lecții practice, au susținut antrenamente model. Caietele antrenorilor s-au umplut de notițe iar cunoștințele li s-au îmbogățit cu cele mai noi cuceriri ale științei celui mai avansat sport.

Și n-a rămas loc prea mult nici pe carnetul reporterului, după convorbirea pe care a avut-o cu cei trei iluștri specialiști. I-am găsit într-o pauză de prânz și am început convorbirea cu o întrebare la ordinea zilei.

— Ce determină drumul unui atlet?

— În această chestiune de mare însemnătate părerile antrenorilor sovietici coincid.

— Foarte important — spune V. P. Filin — este nu numai momentul când se începe practicarea sportului, ci și cum se începe. Dacă asupra primei părți a problemei specialiștii au căzut de acord, considerând că între 13 și 17 ani este vârsta ideală de debut, în ce privește cea de a doua — există divergențe. Noi considerăm că specializarea prea timpurie a atletului nu poate fi decât dăunătoare.

— Negaiți deci performanța precoce?, am întrebat.

Vasili Pavlovici răspunde atât de prompt încât pare că s-a așteptat la întrebare.

— În sport nu există nimic absolut. Fără îndoială că pot fi excepții. Probabil că erați gata să mi le oferiți. Dar ele nu fac decât să întărească regula.

După care a continuat ideea începută:

— Între 13 și 17 ani viitorul sprinter, săritor, aruncător, va parcurge un program complex de pregătire și călire fizică multilaterală. Își va însuși calități proprii ATLETULUI, în sensul — dacă vreți — antic, elen al noțiunii. Va deveni ceea ce se cheamă un sportiv.

— Și atunci, la câți ani specializarea, consacrarea?

— E timp după 17 ani. În jurul anilor 19—23, atletul va trebui să dea performanța maximă. Exemplul a nenumărați campioni olimpici și mondiali o confirmă.

Vladimir Borisovici Mitropolski este o somitate în domeniul aruncărilor. Printre numeroșii săi elevi s-a numărat și V. R. Rudenkov, campion olimpic la aruncarea ciocanului. Nu scăpăm ocazia să-i punem o întrebare:

— Care este „secretul” marilor performanțe ale aruncătorilor de astăzi?

— Aruncarea, spune Mitropolski, are mari asemănări cu... muzica. În amândouă cazurile ritmul este decisiv. Dar mai ales la disc și ciocan el este absolut hotărâtor. De aceea, la antrenamente, noi punem un mare accent pe armonizarea și coordonarea celor trei calități indispensabile unui bun aruncător: viteză, explozie și ritm. De asemenea, mai trebuie, ceea ce a arătat Vladimir Pavlovici, înaintea — forță. Fără forță nu ajungi departe. Mă întrebați cum

se dezvoltă aceste calități? Răspunsul ar cere multe ore și nenumărate exemplificări. Cel mai bine este să consultăm cursul predat aici, în fața colegilor noștri români.

O problemă care frământă lumea sportului este aceea a eforturilor maxime la antrenament. Incercăm s-o elucidăm. V. Popov — cel mai tânăr dintre oaspeții noștri, până nu de mult atlet de performanță (7,69 m la lungime) ne spune:

— Desigur că efortul maxim la antrenament este un mijloc important pentru obținerea marilor performanțe. Dar, nu uitați, este o armă cu două tăișuri. La noi, antrenamentul se compune din două părți distincte: munca și odihna. Orice tulburare de echilibru din acest punct de vedere, poate avea urmări nefaste. Efortul maximal trebuie aplicat cu multă prudență și sub un riguros control.

— Ce perspective vedeți atletismului românesc?

— În numele tuturor, ne răspunde Filin: — Bune! Prima problemă care se pune este lărgirea considerabilă a caracterului de masă al acestui sport. Masa este temelia pe care se înalță edificiul măiestriei. A o neglija și a te ocupa numai de virfuri este ca și cum ai zidi o casă începând cu... acoperișul.

Pe stadion, antrenorii participanți la curs așteptau începerea lecției practice. Am mulțumit celor trei specialiști sovietici pentru răbdarea și bunăvoința cu care au răspuns la întrebările noastre. Dar n-am rezistat tentației de a rămâne în calitate de spectatori. Filin, Mitropolski și Popov, îmbrăcați în treninguri ușoare arătau, explicau, corijau.

Valeriu Chiose

Cartea sovietică în Biblioteca Academiei R.P.R.

Prin secția ei de documentare științifică Biblioteca Academiei R.P.R. a editat primele numere dintr-un buletin intitulat „Indrumări practice de documentare” care oferă cercetătorilor mari întesiri în munca lor.

Din cuprinsul primelor două numere ale buletinului rezultă și bogata documentare care se află la Academia R.P.R. în ce privește literatura și știința sovietică.

Astfel, Biblioteca Academiei R.P.R. are un fișier de lucrări de biblioteconomie și bibliografie sovietică; un fișier al instituțiilor sovietice (cu prescurtările respective); un fișier alfabetic pentru titlurile lucrărilor lui V. I. Lenin (în rusește, cu traducerea respectivă în românește).

Printre publicațiile informative asupra cărților și revistelor mai recente se află „Cartea sovietică în Biblioteca Academiei R.P.R. vol I—II și IV—V (1951—1954), vol. III (1953) sub tipar; vol. VI (1955) în manuscris; vol. VII (1956) în pregătire.

Colecțiile Bibliotecii Academiei R.P.R. cuprind după cum se știe bibliografii naționale curente, reviste bibliografice și referate generale sau pe anumite domenii științifice, printre care: „Letopis jurnalnih statei.

SCRISOARE DIN MOSCOVA

Colosul de la Ostankino

În parcul Ostankino se desfășoară intens lucrările de construire a noului post de emisie al Centrului de televiziune din capitala Uniunii Sovietice. În momentul de față se lucrează la turnul de beton armat, care va avea o înălțime de 520 de metri. Un adevărat uriaș. Înălțimea antenei — o săgeată de oțel neobișnuită prin mărimea ei, ce va încununa grandioasa construcție — înțrece pe aceea a unei clădiri cu 40 de etaje. Înăuntrul săgeții va fi un lift, care-l va putea ridica pe tehnicianul ce va deservi acest sector, aproape până în virful turnului.

Turnul se sprijină pe un inel de fundații de beton armat, cu ajutorul a zece suporturi de formă conică. În apropierea turnului urmează să fie construit un complex de studiouri și baze pentru producția de filme destinate televiziunii.

Iată ce a declarat unui reporter al ziarului „Trud” I. V. Ostrovski, inginerul șef al proiectului noului post de emisie:

— Noul post va transmite programele de televiziune și radio pe unde ultracurte. Inginerii sovietici au creat o aparatură ultra-modernă, ceea ce a eert revizuirea soluțiilor tehnologice adoptate anterior și va îngădui sporirea considerabilă a numărului de emisiuni de televiziune și radio.

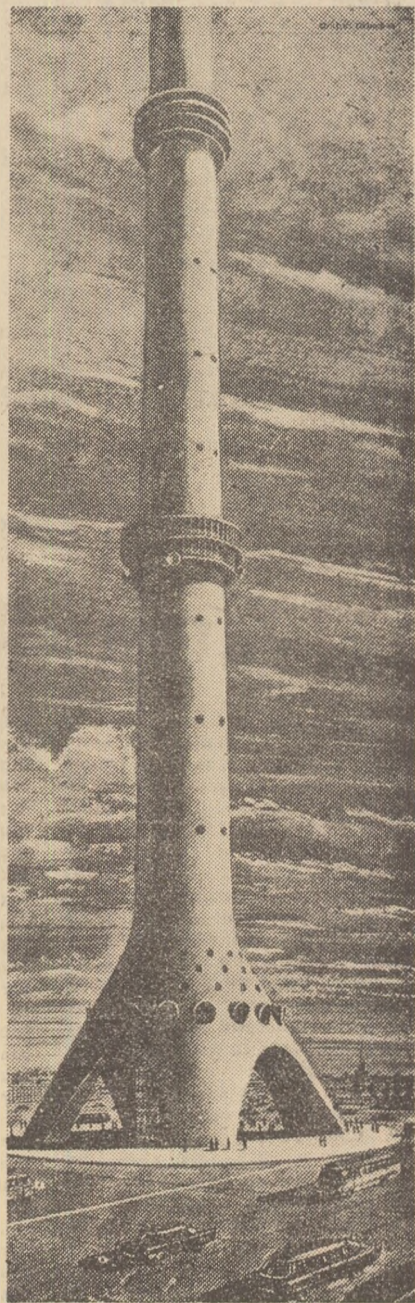
Peste citva timp postul de televiziune din Moscova va putea astfel transmite simultan șase programe de radio și cinci de televiziune, dintre care unul în culori. Dar, trebuie să adăugăm, utilajul postului de emisie a fost fabricat și va fi montat în așa fel încât într-un viitor apropiat el va putea fi folosit, fără modificări esențiale, pentru transmiterea unui mare număr de programe în culori.

Și locuitorii din regiunea Moscova vor putea viziona, fără ajutorul unor linii de retransmisie, emisiunile Centrului de televiziune din Moscova. Căci aparatura creată de constructorii sovietici va asigura o bună recepție a tuturor celor cinci programe, până la o distanță de 120—130 kilometri.

Tehnica transmiterii imaginilor va fi mult îmbunătățită, încât pe teritoriul Marii Moscove nu va mai fi nevoie de antene exterioare. Pe o rază de 15—20 kilometri programele vor putea fi recepționate cu a-

jutorul unor antene aflate chiar în televizoare sau al unor antene exterioare de folosință colectivă. Noul post va folosi nu numai canalele de frecvență ale televiziunii în alb-negru și ale televiziunii experimentale în culori, ci și două canale noi, dintre care unul pentru transmiterea imaginilor pe unde decimetrice.

Tot în turn vor fi instalate și serviciile tehnice. În partea de jos (până la 51 de metri) vor fi unsprezece etaje cu studiouri. Aici vor fi

instalate aproape toate stațiile emițătoare de televiziune și radio.

Mai sus, la înălțimea de 120—140 metri vor fi montate instalațiile finale ale liniilor de radioreleu prin intermediul cărora se va face schimbul interurban și internațional de programe de televiziune. La aproximativ 250 de metri înălțime se va amenaja o încăpăre pentru utilajul necesar recepționării imaginilor transmise de stațiile mobile de televiziune. După cum se știe, acestea deservesc stațiile, sălile de concert și teatrele, transmis din fabrici și uzine.

În partea de sus a colosului din beton armat va fi construit un restaurant, cu pereții și podeaua din sticlă organică. Deasupra restaurantului se va amenaja o platformă pentru excursioniști.

— Excursioniștii și personalul tehnic — a arătat ing. Ostrovski — vor avea la îndemână trei lifuri rapide cu o capacitate de 1.000 kilograme fiecare. Ele vor putea urca până la ultima platformă, adică până la aproape 350 de metri.

S. A.

I. Gribov

Bundeswehru trece Marea Mîneei

„Intotdeauna, țelul nostru va fi să ingenuchem Anglia“.

E o frază pe care Hitler a rostit-o, spumegînd de furie, la o conferință a comandanților de armate ale Wehrmachtului, atunci cînd la orizont au început să se profileze norii amenințători ai celui de-al doilea război mondial.

Ideea de a ingenuchia Anglia puse de altfel stăpînire de multă vreme pe mințile militaristilor germani. În timpul primului război mondial n-au putut s-o realizeze, dar fiind că mijloacele tehnice de care dispunea atunci kaiserul nu erau destul de perfecționate spre a îngădui o lovitură mortală împotriva insulelor britanice.

Statul major al celui de-al treilea Reich a preluat dar ștafeta transmisă de strategii kaiserului. Și în safeurile de la Reichskanzlei din Berlin au intrat documente și hărți secrete în care săgețile ce indicau direcția operațiilor militare erau ațintite către Marea Mîneei, amenințau Anglia.

La sfîrșitul lui mai 1940 cuvîntul Dunkerque — numele unui mic orașel din Franța — făcuse ocolul întregii lumi. Dunkerque devenise simbolul înfrîngerii rușinoase suferite de politica mioapă de la München, politica încurajării agresiunii. Acolo, lângă Dunkerque, tancurile generalului hitlerist Kleist prinseseră în clește armatele engleze înfrînte.

Avem în față o fotografie. Ca să scape de monștrii blindați ai armatei naziste, soldații englezi — aflați în apă pînă la gît, încearcă să ajungă la navele ce-l așteaptă, spre a traversa în grabă Marea Mîneei. Comandamentul britanic a folosit atunci toate mijloacele de care a putut face rost, inclusiv iachturile și bărcile pescărești. Armamentul englez a fost capturat în întregime de nazisti triumfători. Așa cum a arătat M. Postan în lucrarea lui „Producția de război britanică“, englezii au lăsat la Dunkerque echipamentul cu care ar fi putut fi înzestrate 8-10 divizii...

În cele din urmă vitejii fii ai Albionului au trecut canalul, apărînd în fața compatrioților cu o înfățișare jalnică. Dar Anglia a oftat totuși ușurată, căci armata izbutise, făcînd abstracție de mijloace, să se salveze. Din tradiționala siguranță a insulelor nu mai rămăsese, însă, nici urmă, ea fusese înmormîntată de bombe naziste. Ulterior, englezii au avut prilejul să facă cunoștință cu noi invenții din arsenalul militar hitlerist. Deasupra orașelor și satelor pașnice ale țării zburau șuierînd „V“-urile aducătoare de moarte. Bombardarea masivă a orașelor engleze a fost condusă personal de Herman Göring. Și englezii își amintesc de aceste bombardamente nu numai privind fotografii din arhive ci și sumbrele ruine ale City-ului, care demască necruțător barbaria militarismului german...

S-ar fi putut crede dar că trecutul i-a învățat cîte ceva pe oamenii de stat englezi. Dar iată ce scrie ziarul „Daily Mail“: „Anglia a oferit Germaniei occidentale baze și poli-goane pentru instruirea soldaților. Această ofertă se referă la folosirea aerodromurilor și a poligonului pentru rachete din Insulele Hebride, la poligonul pentru tancuri de la Bovington, comitatul Dorsetshire, unde s-a aflat statul major al corpului regal de tancuri precum și la bazele de aprovizionare din nord-estul Angliei... Specialiștii ger-

mani în arma blindată consideră că Bovington, unde au fost experimentate tancurile „Centurion“ și „Conqueror“, e cel mai bun teren din Europa pentru încercarea noilor tipuri de mașini blindate“.

Așa dar, Guderian și Kleist n-au izbutit să pingărească pămîntul englez cu șenilele tancurilor germane. O fac, însă, acum urmașii lor — generalii cancelarului Adenauer...

Intr-adevăr, ciudate lucruri se petrec uneori în lume. Recent, în ziarul vest-german „Die Welt“ a apărut o scurtă notă cu titlul „Cavalerii“. Să fi fost o cronică mondenă? Nu! Autorul arăta pur și simplu că aliații englezi ai Germaniei occidentale au oferit colegilor de la Bonn un dar ciudat și anume un tanc al corpului african al lui Rommel, capturat în cursul celui de-al doilea război mondial. Și ziarul sublinia că tancul fusese înmormîntat „în perfectă stare“. Pe blindaj era proaspăt desenată o cruce mare neagră. „Un singur amănunt lipsea veteranului de oțel — scria ziarul — și anume zăvastica pe care o purtase mai înainte și care fusese acoperită cu vopsea din considerente tactice“.

„Die Welt“ e impresionat de faptul că oamenii politici și șefii militari englezi au procedat ca niște distinși gentlemani, ca niște cavaleri. Ar fi interesant, însă, de știut dacă și soldații englezi socotesc că generalii și ofițerii fasciști, care comandă acum Bundeswehru, s-au purtat cu ei cavalereste.

Sau ce părere au familiile aviatorilor englezi impușcați în timpul războiului în lagărele de exterminare naziste? E destul de îndoielnic că ar dori să audă răsunînd pe pămînt englez șenilele mașinilor blindate ale celui de-al patrulea Reich! În ce-i privește, însă, pe cei de la Bonn, aceștia își frecă minile de bucurie că au primit din partea Marii Britanii consimțămîntul ca unități ale Bundeswehru să-și ocupe teritoriul. „Guvernul Majestății Sale ne-a făcut această propunere și puteți fi aproape siguri că o vom primi“ — a declarat von Raven, purtător de cuvînt al Ministerului de război al R.F.G. Pentru ca să adauge imediat: „Dat fiind că noi avem o lipsă acută de spațiu pentru depozite militare și locuințe pentru încartiruirea militarilor și familiilor lor...“

Militariștii de la Bonn sînt astfel și mai cinici decît a fost cîndva Hitler și comp. Führerul pretindea că germanilor nu le ajunge „spațiul vital“ pentru colonizare. La Bonn se vorbește, însă, mai pe șleau: ne trebuie spațiu pentru armată, pentru tancuri și bazele destinate armelor rachetă.

Nu e mult de cînd cizma vest-germană a călcat din nou pe pămîntul Franței, de cînd pe străzile orașelor Mourmelon și Sissonne au răsunat ordine rostite în limba germană. Acum, Bonnul vrea să traverseze Marea Mîneei.

Prevăzînd inevitabilul val de indignare de care va fi cuarinsă

Președintele Comitetului militar al N.A.T.O., criminalul de război Heusinger.

opinia publică engleză, o seamă de ziare își asumă rolul ingrat de avocați ai militarismului german. Iată ce scrie, de pildă, ziarul „Daily Telegraph“: „Timp de mai mulți ani aviatorii germani au studiat în Scoția împreună cu aviatorii englezi fără ca să se producă nici cel mai mărunț incident“. Nu ne putem da prea bine seama ce înțelege „Daily Telegraph“ prin incident. După cit se pare ziarul nu include în această noțiune o intimplare recentă, în cursul căreia două avioane de vînătoare vest-germane erau cît pe ce să doboare avionul în care se afla regina Angliei...

Oamenii simpli din Marea Britanie își omintesc, însă, mult mai bine de faptele istoriei decît liderii politici ai țării sau decît stăpînii Fleet-Street-ului — sediul presei burghize din Anglia. Cînd la cinematograful „Leicester-Square“ din Londra, a fost prezentat din inițiativa ambasadei vest-germane filmul „Țelul meu sînt stelele“, consacrat vieții lui Werner von Braun, constructorul hitlerist de rachete, din balcoane au fost aruncate manifeste de protest. Manifestele arătau că nu trebuie să se uite că din pricina rachetelor „V-1“ și „V-2“, create de von Braun, 6.000 de englezi au fost răniți iar 3.000 au murit...

Poetii și meteorologii afirmă într-un glas că toamna este în Anglia un anotimp plînos, cețos. E un lucru care s-a vădit mai cu seamă toamna asta. Recent, Ministerul aviației din Anglia a anunțat că din septembrie pînă în noiembrie, la Londra au căzut atîtea ploii cum n-au mai căzut în această perioadă din 1852 încoaace. Buletinele serviciului meteorologic sînt vrednice de tot respectul. Dar e greu de crezut că meteorologii britanici vor putea calcula gradul de intensitate al furtunii, al valului de minie populară care va izbucni deasupra insulelor britanice dacă pe pămîntul lor vor călca soldații Bundeswehru. Acele barometruului politic anunță necruțător această furtună.

V. Kassis
G. Gurkov

În Algeria singele curge șiroaie: unități regulate ale armatei franceze și poliției se răfuiesc crunt cu algerienii.

Cercurile monopoliste franceze nu vor deloc să se împace cu perspectiva de a pierde Algeria. După părerea lor, părăsirea Algeriei ar însemna pierderea principalului punct de sprijin de pe continentul african. Căci bogățiile Algeriei, mai cu seamă după descoperirea petrolului din Sahara, sînt un atu în lupta monopolurilor franceze împotriva concurenților lor occidentali.

MĂNEVRELE COLONIALIȘTILOR FRANCEZI

La 4 noiembrie, într-o cuvîntare rostită la posturile de radio și televiziune, de Gaulle a declarat că el dorește crearea unei „Algerii a algerienilor“, dar imediat a adăugat că noua Algeria va fi legată de Franța „pe tărîm economic și tehnic ca și în domeniul învățămîntului și apărării“. De Gaulle a lăsat astfel să se înțeleagă limpede că nu intenționează să creeze o „Algerie a algerienilor“ în colaborare cu reprezentanții Frontului național de eliberare ci cu alte persoane pe care el le-a numit „algerieni din Algeria“. Aceștia sînt idelle care au stat la baza proiectului de lege pentru referendumul din 8 ianuarie.

În cursul referendumului alegătorii francezi vor trebui să răspundă la întrebarea: „Aprobați proiectul de lege în legătură cu autodeterminarea populației din Algeria și cu organizarea puterii de stat din Algeria pînă la autodeterminare, prezentat spre examinare poporului francez?“

După cum se vede, proiectul de lege, ca și textul întrebării, au fost întocmite în mod intenționat vag. Întrebarea la care urmează să răspundă alegătorii a fost formulată în așa fel încît să aducă cît mai multe răspunsuri afirmative. Dat fiind că în Franța ca și în Algeria există un mare număr de adepți ai autodeterminării, aceștia pot fi atrași de prima parte a întrebării. Pe de altă parte, după părerea autorilor lui, proiectul de lege ar trebui să fie și pe placul celor care vād în el un mijloc de rezolvare a problemei algeriene printr-un refuz de a satisface năzuințele poporului algerian.

Nu incapa îndoială că cercurile conducătoare nădăjduiesc că referendumul va contribui la o sciziune și la slăbirea forțelor care conduc lupta armată împotriva colonialiștilor.

Prin manevra cu referendumul, guvernul francez a încercat de asemenea să zădărnicească dezbaterile la O.N.U. a problemei algeriene sau măcar să-i micșoreze acuitatea. Dar și această încercare a eșuat: la 15 decembrie Comitetul politic a adoptat cu majoritate de voturi rezoluția propusă de 24 de țări din Asia și Africa.

Cu toate acestea principalul scop al colonialiștilor francezi este de a se eschiva încă o dată de la satisfacerea cererii opi-

niei publice algeriene și franceze de a se pune capăt războiului din Algeria și de a crea poporului algerian posibilități reale de a-și exercita dreptul la autodeterminare. De altfel, reprezentanții guvernului francez nu fac un secret din faptul că vor să amine rezolvarea problemei algeriene fără termen. Luînd cuvîntul în Adunarea Națională, primul ministru Debré a declarat că „instaurarea păcii în Algeria cere eforturi îndelungate și va fi, probabil, o problemă pentru o întreagă generație“. Ceea ce ar însemna că propunerile lui de Gaulle de încetare a focului au în vedere de fapt pretenția de capitulare necondiționată a mișcării de eliberare națională din Algeria.

Nu incapa îndoială, însă, că continuarea războiului în Algeria va duce la o și mai puternică agravare a situației politice interne. Atîta timp cît va continua războiul, va exista un teren propice pentru manifestarea elementelor reacționare fascizante.

Aliații occidentali ai Franței au fost de acord cu proiectul referendumului, dar nu din grijă pentru interesele Franței, ci din anumite calcule, care privesc în special S.U.A. și Germania occidentală. Cu cît războiul din Algeria se va prelungi mai mult cu atît mai reală va fi pentru S.U.A. perspectiva de a repeta aici operația din Indochina, care, după cum se știe, a dus la pierderea definitivă de către Franța a pozițiilor ei și la pătrunderea S.U.A. în Vietnamul de Sud.

Se poate spune deci fără nici o exagerare că situația de astăzi nu făgăduiește Franței perspective luminoase nici din punct de vedere al influenței ei asupra treburilor coaliției occidentale, nici din punctul de vedere al refacerii prestigiului ei, despre care vorbește atît de mult guvernul francez.

Eșecul total al colonialismului este inevitabil, fapt dovedit de rezultatele dezbaterii Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale la cea de a XV-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Un număr de 89 de delegații au votat pentru acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale. Și numai 9 delegații, printre care și cea franceză, „s-au abținut“ demascîndu-se definitiv în fața lumii.

Represaliile împotriva patrioților algerieni stîrnesc mînia tuturor popoarelor. Și nici un fel de subterfugiu nu vor putea duce la ocolirea cerințelor vieții — acordarea dreptului la o existență liberă și independentă poporului algerian.

Observator

(Din „Pravda“ — Text prescurtat)

SĂPTĂMÎNA